National Library
Bibliothèque Nationale
DEC 17 1981
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

NATIONAL LIBRARY OF CANADA
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont.
K1A ON4

3 [illegible]

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 47 (1658) 1981 NELJAPAEVAL, 10. DETSEMBRIL — THURSDAY, DECEMBER 10 XXXIII aastakäik

Rahvakunsti Õhtul 27. nov. ei puudunud rohkearvuliste käsitööesemete ja käsitööriistade hulgast ka hiiu vokk. Pildil, vasakult: Alja Mürk, Linda Isotam, Kristiine Isotam, Inge Kao (voki omanik) ja E.E. Ringi juhataja Ene Runge Foto — O. Haamer

Neeme Järvi juhatab Toronto sümfooniaorkestri kontserti.

NEEME JÄRVI JA ARVO PÄRT TORONTOS

Dirigent Neeme Järvi ja helilooja Arvo Pärt jatkavad oma võidukäiku muusikamaailmas olles Toronto eestlaste külalised. Neeme Järvi juhatab külalisena sümfooniaorkestri kontserte kus esitatakse ka Arvo Pärti loomingut ja kuulajate hulgas on rohkesti kaasmaalasi. Igal kontserdil antakse Neeme Järvile üle eesti organisatsioonide poolt roosikimp sini-must-valge lindiga. Pühapäeval oli Läänemaailma pääsenud nimekate eesti muusikute auks korraldatud pidulik eine.

Möödunud nädalal Toronto Symphony Orchestra mängis Neeme Järvi juhatusel Mussorgski heliloomingut saades ajalehtedes tunnustava arvustuse kui vene muusika tõlgendaja. Hommikulehes „Globe and Mail" John Kraglund annab andmeid tema tegevusest dirigendina ja nimetab tema eesti päritolu. Kontserdi lõpus toodi Neeme Järvile kimp roose, mis seotud sini-must-valge lindiga. Lilled saadetakse igale kontserdile Eesti Kunstide Keskuse, EKN-i, Eesti Seltsi, Toronto Eesti Meeskoori ja Toronto Eesti Segakoori poolt.

Helilooja Arvo Pärt saabus reede õhtul EKK ja EKN külalisena New Yorgi kaudu Lääne-Berliinist. Tema alaline elukoht on Viinis.

AUSTUSÕHTU

Komponist Arvo Pärti ja dirigent Neeme Järvi austusõhtu toimus pühapäeval restoran Old Mills ruumes umbes 150 inimese osavõtul. Oli huvilisi eesti seltskonnast ja poliitikuid Kanada ühiskonnast. Tunniajaliselt oli võimalus tutvuda mõlemi muusikuga kokteilide juures, millele järgnes õhtusöök ja ettekanded. Õhkkond oli sõbralik ja pidulik. Korraldasid Eesti Kunstide Keskus ja Eestlaste Kesknõukogu Kanadas.

Tervituse ütles EKK president Stella Kerson, külalisi tutvustas sisukas sõnavõtus EKN esimees Laas Leivat. Eeskavalises osas esitas menukalt klaveripala Tiina Mitt, laulis tugevas esituses paar pala Avo Kittask ja mängis paar pala akordionil Tiina Kiik. Kristi Allik esitas helilindilt koos kommentaaridega katkendeid loomingulises faasis olevast „Kalevipoja" ooperist. Enne seda said sõna mõlemad muusikud Neeme Järvi ja Arvo Pärt. Koosolijate poolt tervitati mõlemaid soojalt. Sõna said ka üksikud Kanada poliitikud.

☆

Esinduslik õhtu heade ettekannetega venis kahjuks väsitavalt pikaks mõningate ülepakkumiste näol, milliseid sarnastel õhtutel tuleks vältida et efekti saavutada. Klassikalise muusika kõrval näiteks pakkudes rahvaviisilisi laule, mis kuuluvad kõguni teise klassi. Ka katkendid pooleliolevast tööst, nii huvitavad nagu need ka on, peaksid leidma eriauditooriumi suuremaks süvenemiseks.

Kõigele vaatamata viisid külalised kaasa parimad muljed ja avaldasid tunnustust eduka ettevõtte üle mõlemale korraldavale organisatsioonile.

(Järg. lk. 3)

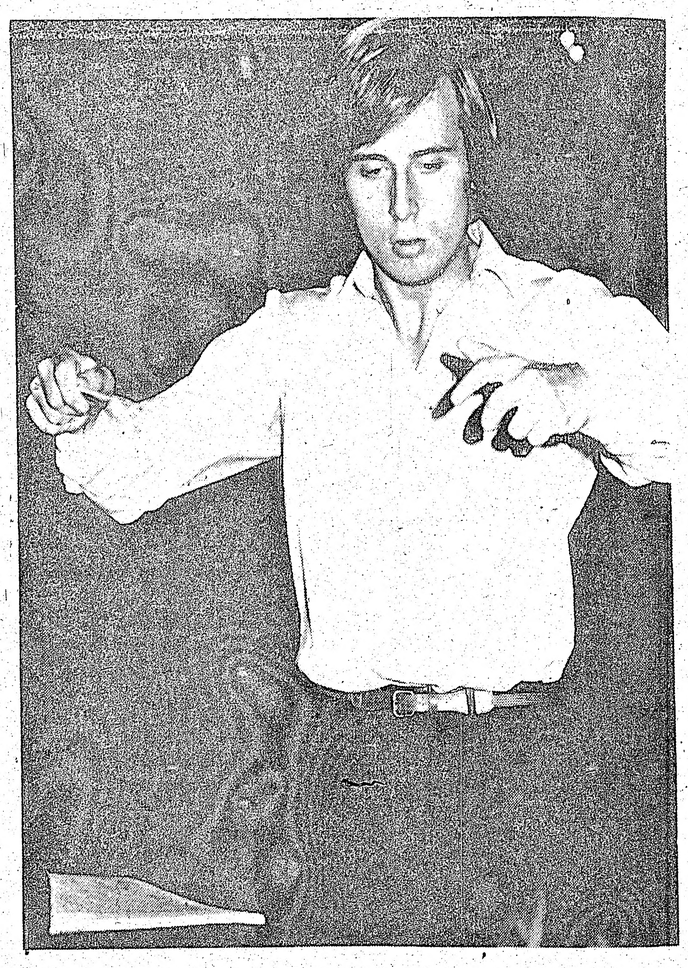

Paavo Järvi oma isa jälgedes. See on esmakordne juht Rutgers'i ülikooli ajaloos, et üliõpilane juhatab üliõpilaste sümfooniaorkestrit.

PAAVO JÄRVI ISA JÄLGEDES

Ajal, mil Neeme Järvi lõikab loorbereid Torontos, jagatakse USA-s kiitust tema 18-aastasele pojale, kes käib dirigendina isa jälgedes. Noor üliõpilane Paavo Järvi juhatas New Jersey's State University „Mozardi orkestrit" kontserdil Mozardi ja Schuberti helitöödest. Üliõpilasorkestris on 40 mängijat ja esmakordselt üli-kooli ajaloos juhatab seda kontserdil üliõpilane.

„The Princeton Packet", tuues selle teate, annab ülevaate Paavo eluloost, märkides, et ta on rahvusvaheliselt tuntud dirigendi Neeme Järvi vanem poeg ja sündinud Tallinnas. Ta alustas muusika õppimist 7-aastaselt ja kui oli 10-aastane hakkas isa tutvustama teda dirigeerimise põhialustega. Esmakordselt juhatas ta orkestrit 15-aastasena ja valiti Tallinna Muusikakooli orkestrijuhiks.

Paavo Järvi ütles ajalehele, et kunstilise tegevuse vabadus oli perekonna emigreerumise põhjuseks ja lisas, et ainult teatud väljavalitud Nõukogude heliloojate töid võib esitada ja orkestri reisid on riigi kontrolli all.

Asunud koos perekonnaga USA-sse Paavo Järvi õppis Rumson-Fair Haven Regional gümnaasiumis ja juhatas kooli sümfooniaorkestrit. Nädalalõppudel käis Juilliardi muusikakooli Manhattanis ja alustas nüüd õpinguid Rutgers College'is. Muusikat õpivad ka tema 17-aastane õde Maarika ja 9-aastane vend Kristjan. Paavo ütleb, et perekonna kõige suurem kriitik on ema.

STREIK EBAÕNNESTUS

Elu Tallinnas oli 1. detsembril normaalne

Vaatamata pettumustele Nõukogude korras ja oluliste tarbekaupade puudusele ignoreerisid eestlased üleskutset ühineda enneolematuks massprotestiks, teatab UPI teadeteagentuur Tallinnast.

Politsei vahistas ühe ja võibolla ka kaks organisaatorit, kes dissidentide informatsiooni kohaselt oletatavasti peetakse kinni.

Juhuslik küsitlemine näitas, et igaüks teadis streigikavast, mis meenutas Poola „Solidaarsuse" erlarvamusi algpäevil, kuid ei olnud selle toetamises nähtavaid märke.

Arvati juba ette et väga vähesed järgivad üleskutsele vaikseks poole-tunniseks tööseisakuks 1. dets. Küsitletud 15 isikust mõned kartsid ja mõned arvasid, et streigist pole kasu.

Teadeteagentuuri informatsiooni kohaselt elu pealinnas paistis kl. 10 olevat normaalne. Bussid liikusid, taksiautosid võis saada ja Vana-Viru tänaval pruugitud rõivaste äris kaubeldi nahkmütside hinna üle.

„Miks ma peaks streikima?" ütles üks ehitustööline. „Mis ma sellega võidan?"

Informatsiooniandja vahistati Moskvas

Toronto raadiojaam CKO andis 4. detsembril oma uudistesaates edasi teate, et Moskvas on vahistatud eesti teisitimõtleja kui ta võttis ühenduse välisajakirjanikega informatsiooni andmiseks protestistreigi üle. Järelpärimisel raadiojaamast selgus, et vahistatu on Heikki Ahonen. Ta oli palgutatud Moskvas nakkushaiglasse kui nakkatavat maksahaigust põdeja. Dissidendid Tallinnas väidavad aga, et Ahonen oli terve kui sõitis Moskvasse.

Poolas tähistati vabariigi aastapäeva

Pärast Poola vabastamist saksa okupatsioonist N. Liidu vägede poolt ei ole seal kunagi Poola iseseisvaks kuulutamise aastapäeva ega meenutatud Poola võidukat vabadussõda marssal Pilsutski juhtimisel. Käesoleval aastal tehti seda esimest korda tööliste ametiühingute liidu, „Solidaarlaste" algatusel ja kommunistliku partei juhatus ühines töölistega seda päeva pühitsedes. 11. nov. 1918 Poola taastas oma iseseisvuse, mis oli katkestatud 123 aastat Poola jagamise tõttu Vene, Austria ja Saksamaa vahel. Kümnedtuhanded poolakad kogunesid avalikele platsidele ja laulsid vaimustusega oma rahvuslikku hümni, mille laulmine seni oli keelatud kommunistliku valitsuse poolt.

„Kaks aastat tagasi arreteeriti poola dissidente, kes läksid 11. nov. viima pärga Poola tundmatu sõduri mälestussamba ette. Nüüd on ajad nähtavasti põhjalikult muutunud.

Nädalakroonika

N. LIIDUL EES RASKED AJAD

☆ N. Liidu president Leonid Brezhnev teatas Ülemnõukogu koosolekul, et Liidul seisavad ees tõsised raskused rahva toitmisega eeloleval talvel, kuna viljasaak on äpardunud järgmööda kolmel aastal. Selle põhjuseks Brezhnev luges ikaldusi ja halba põllumajanduse poliitikat, mida ei ole suudetud seni parandada. Ta soovitas anda suuremaid võimalusi isiklike maalappide paremaks harimiseks, et selle kaudu toiduainete puudust kõrvaldada. Brezhnevi soovitus on otseses vastuolus kommunistliku dogmaga. Stalini eluajal see oleks tähendanud otsekohest „pea kaotust".

☆ USA välisminister Aleksander Haig näeb ette poliitilise olukorra halvenemist Nikaraaguas ja kardab, et sellest võib välja kujuneda teine Kuuba Kesk-Ameerikas. Haig ei annud Kongressile kindlat lubadust, et USA ei sekku seal oma sõjaliste jõududega, kui USA strateegilised huvid on ohustatud. Mehhiko president loeb seda suureks eksituseks, kui USA peaks sekkuma Kesk-Ameerika riikide sisemistesse probleemidesse oma sõjaliste jõududega.

☆ Zimbabwes (endises Rhodeesias) mustad nõuavad valgete maalt väljasaatmist, kuna neile ei meeldi nende käitumine. Valgetest tulevat lahti saada, vaatamata sellele, kas selle tagajärjel riigi majandus kannatab või mitte.

☆ Kanada kohtuminister märkis Ontario õigusteadlastele peetud kõnes, et Kanada politsei on kaotamas võitlust narkootiliste ainete sisseveo vastu. Avastatud ning konfiskeeritud on ainult 3% sissetoodavatest narkootilistest ainetest.

☆ Argentiina president Roberto E. Viola teatas, et ta paneb maha presidendi ülesanded tervislikel põhjustel. Presidendi ülesanded pandi siseministri peale ja valitsuses tulevad nähtavasti suured muudatused.

☆ Araabia riikide pead kohtusid Marokkos. Tähtsamaks küsimuseks oli seisukohavõtt Saudi Araabia ettepaneku kohta rahu saavutamiseks Lähis-Idas. Selle ettepaneku kohaselt araabia riigid annavad eluõiguse Iisraelile, mida seni on eitatud. Liibüa diktaator Qaddafi sellest koosolekust osa ei võtnud, kuna tema Iisraelile eluõiguse andmist ei tunnista. Qaddafil on kava lasta hukata USA president Reagan ja mitmed tema lähemad nõuandjad.

☆ USA demonstreeris oma sõjalist jõudu Egiptuses. Sinna saadeti USA-st erilised väeosad lennukites, mis ei vajanud vahemaandumist. Kohalejõudnud väeosad olid võitlusvalmis 6 minutit pärast kohale jõudmist. USA eriüksuste kohalejõudmisega järgnesid ühised sõjalised õppused Egiptuse ja Sudaani väeosadega. Eesmärgiks oli kogemuste saamine sõjaks kõrbes.

☆ Poolas alustasid ajalehtedemüüjad ja koolinoored streiki põllutööliste streigi vastu. Nõutakse, et põllutöölised lõpetaksid oma metsiku streigi ja alustaksid produktiivset tööd. Toitainetest on puudus just selle pärast, et neid lihtsalt ei ole. Kui neid hakatakse korralikult produtseerima, siis jätkub toitu kõigile.

(Järg. lk. 3)

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS — 562 Jones Ave.
Pühapäeval, 20. detsembril s.a. kell 11 hm.

4-da ADVENTPÜHA JUMALATEENISTUS

Päevakohast sõnas ja laulus. ☆ Kõneleb jutl. E. Saraoja.
Pärast jumalateenistust JÕULUKOOSVIIBIMINE. ☆ Teretulemast.

AKADEEMILINE KODU korraldab

CAPRICORNUS

Reedel, 11. detsembril s.a. kell 8 õ. Tartu College'is.

JÕULUVANA LUBAB TULLA.

☆ BAAR ☆ SÖÖK ☆

Pääse $12.— ilma kingita; kingiga $10.—

UUENDAGE „MEIE ELU" TELLIMINE UUEKS AASTAKS.

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly.
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 — Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773.

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951.

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h. -5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l. „MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $34.00, 6 k. $18.00, 3 k. $13.00; USA-sse — 1 a. $37.00, 6 k. $20.00, 3 k. $14.00; Ülemeremaadesse: 1 a. $42.00, 6 k. $21.00, 3 k. $14.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kiri- ja lennupostilisa USA-sse: 1 a. $16.50, 6 k. $8.25. Lennupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $32.75, 6 k. $16.40.

Üksiknumber —.65¢.

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $5.00, tekstis $4.50, kuulutuste küljel $4.25.

„Mõnikord läheb viltu . . ."

Majanduselu

MAKSUMAKSJA JA UUS EELARVE

Hiljutine finantsminister Allan MacEachen'i poolt Kanada parlamendis ettekantud uus eelarvekõne on seniajani ajakirjanduses tekitanud elavat kõneainet ja vastasparteide teravat kriitikat. Uues eelarves esitatud muudatused valitsuse majanduspollitikas vajavad parlamendi kaudu vastavate seaduste ja juhtnööride täiendamist või muutmist. Valitsust moodustava partei suure enamuse tõttu parlamendis vaevalt võib oodata, et esitatud eelarve ei võiks saada parlamendi heakskiitu.

Enamus eelarves loetletud muudatustest saavad kehtivuse alles 1982. aastast alates. Selles leidub siiski üksikuid küsimusi millele peab omistama tähelepanu juba nüüd. Teiseks ajakirjanduses võib leida tihti vastukäivaid ja ebaõigeid tõlgendusi mitmetes küsimustes, mispärast alljärgnevas on üldiselt kirjeldatud üksikisikuid puudutavaid muudatusi. Lähem analüüs ja selgitus kuulub järgmisse aastasse, kui need ettepanekud on seaduslikus korras vastu võetud ja kuuluvad rakendamisele.

Valitsuses on olnud arutlusel ka võimalus, et lõpetada igaastane isiklike mahaarvamiste suurendamine, mis aastaid on olnud seoses elukalliduse tõusu muudatustega. Sellest võimalusest on eelarves siiski loobutud ja nii on siis põhiline isiklik mahaarvamine lubatud 1981. aasta eest $3.170.— ja 1982. a. $3,560.—. Pensionealistele eraldi 1981. a. eest $1,980.— ja 1982. a. 2,220.—.

Alates 1982. a. on keskmise sissetuleku arvutamine, mis oli tagasiulatuvalt nelja viimase aasta sissetuleku alusel, nüüd asendatud uue tuleviku sissetuleku kalkuleerimise mehanismiga, mille lähem kirjeldamine siinkohal oleks varajane.

Teatud ühekordsete ja erakorraliste sissetulekute puhul oli isikutel tulumaksu tasumise ja vähendamise motiivil võimalus sõlmida keskmise sissetuleku rendise leping (Income Averaging Annuity Contract). Senisel kujul vastava lepingu sõlmimine tulevikus ei ole enam võimalik. Valiku kujul on siiski võimalik osa sellest erakorralisest sissetulekust eraldada jooksva aasta arvelt ja kasutada eelpoolsete aastate sissetulekuna.

SOODUSTUSED MAKSUSTAMISELE

Alates 1. jaanuarist 1982. a. kuuluvad tööandja kontributsioonid oma teenistujate heaks, mis tehtud erahaigusekindlustuse ja hambaravi plaanide katteks, teenistuja maksustamisele kuuluva sissetulekuna arvestamisele.

Kuni käesoleva ajani võis tööandja anda teenistujale laenu ümberpaigutamise korral uues asukohas maja ostmiseks kuni $50,000 kas ilma protsendita või väga madala intressidega. Edaspidi kuuluvad sellise soodustuse protsendid täiel määral maksustamisele kuuluva sissetulekuna arvestamisele vastaval aastal määritletud protsentide taseme ulatuses. Küsimus käesoleval ajal on lahtine, kas see kitsendus tulevikus hõlmab ka neid teenistujaid kellega see leping on sõlmitud möödunud aastatel ja laen on alles likvideerimata.

Teenistuja sissetulekut tulevikus suurendatakse ka nendel juhtumitel, kui teenistujal on kasutada ettevõtte või asutuse auto.

Hariduse täiendamise ja õppemaksude osas on alates 1982. a. lubatud $50. —kuus arvata maha ainult hariduslikest kursustest osavõtul, aga mitte enam meelelahutuslike (recreational) omadest. Õppemaksud mahaarvamisena on lubatud kui need varema $25.— asemel ületavad $100.—.

Välismaal elunevate sõltlaste (non-resident dependants) ringi on tunduvalt kitsendatud. Edaspidi tulevad arvesse ainult välismaal elunev abikaasa ja lapsed.

Vabakutseliste ja eraettevõtete omanike tähelepanu on põhjust juhtida nõudele, et pärast 12. novembrit s.a. hangitud kapitaalseid investeerimisi, s.o. nagu autod, masinad, mööbel jne., on lubatud 1981. aastal amortiseerida ainult pooles kehtivatest ülemmääradest.

Pärast 12. novembrit s.a. müüdud omandite puhul ei ole enam lubatud kapitali kasumi (Capital Gains) seda osa mille eest tegelikult ei olda veel väljamaksu saadud reservi ülesse seadimise näol edasi lükata. Isiku tele on aga lubatud puuduva osa arvel tulumakse tasuda kolme aastase perioodi kestel koos intressidega, eeldusel, et isik tagab maksmist vastuvõetava kindlustusega.

Erru mineku puhul teenistujale makstud ühekordne summa (Retiring Allowance) oli seni lubatud ilma ühegi kitsenduseta tulumaksu vabalt kanda registreeritud erustuse säästuplaani (Registered Retirement Savings Plan). Eelarve ettepaneku kohaselt on edaspidi lubatud sellest summast kanda erustuse säästuplaani $3,500.— iga aasta kohta teenistuja tööandja teenistuses oldud ajast, kui teenistuja ei olnud kaetud vastava pensioniplaani kaudu.

AINULT ÜKS ELUKOHT

Seni kehtinud normide kohaselt oli kapitali kasum (Capital Gain), mis tulenes isiku alalise elukoha (Principal Residence) müügist, eraldatud isiku maksustatavast sissetulekust. Selle võimaluse kasutamiseks abielulised tihti kirjutasid kahe kinnisvara olemasolul ühe mehe ja teise naise nimele. Müügi korral olid seetõttu mõlemad kinnisvarad müügimaksust vabastatud. Selle lünga likvideerimiseks on eelarve ettepaneku kohaselt edaspidi abielupaaril lubatud maksuvabalt ainult üks elukoht. Endist staatust naudivad seega edaspidi vaid vabaabielulised. Uue nõude kohaselt teise kinnisvara müügi korral pool saadud kasumist kuulub maksustamisele. See nõue kuulub rakendamisele alates 1982. aastast. Järeldub soovitus, et abielulised kes omavad kinnisvara eraldi nimedele, hangiksid tõendi nende kinnisvarade turuväärtuse kohta, seisuga käesoleva aasta lõpuks. Peab pidama soovitavaks, et see hindamine oleks tehtud mõlema kinnisvara kohta, et müügi korral oleks võimalik vaagida, kumb neist on kasulikum tunnistada alaliseks elukohaks.

Isiku poolt makstavate intresside kulusid saab tulevikus arvata maha ainult selles ulatuses mis laenu investeerimine on omakorda tootnud sissetulekuna. Puuduv vahe on lubatud kanda edasi investeerimiste sissetulekust mahaarvestamiseks eelpoolsetele aastatele.

Pärast 12. novembrit s.a. ei ole enam lubatud kasutada laenatud raha intresse mahaarvamisena, kui see laen on tehtud kontributsioonide katteks registreeritud pensioniplaanidele või registreeritud erutuse säästuplaanidele. Ekslikud on olnud ajakirjanduses need väitlused, et edaspidi RRSP kontributsioonid ise kuuluvad maksustamisele. Kontributsioonide ülemäärade osas kehtivad üldiselt seniste normide sätted.

Eelarve kõnele järgnenud kommentaaridest võis mitmel juhul kuulda, et müügimaksu (Sales Tax) aluse muutmisega tööstusliku tootja tasemelt hulgimüüja tasemele, on saavutatud teatud paremused ja soodustused, pealegi seetõttu, et müügimaksu protsendimäära kavatsetakse alandada ühe protsendi võrra. Tegelikult on valitsus selle muudatusega tõstnud kaudseid makse ja tagajärjeks võivad olla tarbijale vaid kõrgemad hinnad.

E. SOOMET

Aktuaalsel teemal

„HELE TÄHT" USA SÕJALISE VÕIMSUSE DEMONSTRATSIOON

„Hele täht" (Bright Star) nimelised sõjalised manöövrid Lähis-Idas Egiptuse, Somalimaa, Omani ja Keenia pinnal on lõppenud. Tehakse kokkuvõtteid USA nn. „Rapid Development Force (RDF) sõjalistest saavutistest selle manöövri taustal, mis näitavad, et USA on võimeline saatma kiiresti suuri sõjajõude Pärsia lahe ohutsooni. Seekord oli rakendatud ainult 6000 meest. Selgus, et kohutav liivatorm, mis puhkes manöövrite lõpul valmistas niipalju tüli, et kui see oleks saabunud paar päeva varem oleks tulnud manöövrid edasi lükata. See näitab milliste raskustega on seotud Lähis-Ida õlide ja õliallikate kaitsmine.

„Hele täht" operatsioonil oli suur sõjaline ja poliitiline tähtsus Egiptuses ja kolmes teises riigis, kus manöövrid aset leidsid. Nende riikide sõjamehed tutvusid esmakordselt esmaklassiliste USA relvade ja transportvahenditega. Manöövrid näitasid selgesti, et ameeriklased on võimelised sooritama imet saatma küllaldki suure arvu lahinguks valmis eriväljaõppega sõdureid Lähis-Itta, kõrbesse ja mujale, kuhu aga vaja. Arvatakse, et võtab siiski veel aastaid ettevalmistusi enne kui USA on võimeline astuma vastu N. Liidu rünnakule.

Kõige suuremad raskused on transpordiga. Võttis rohkem kui nädal aega, et saata Egiptusesse vajalikke tanke ja raskeid relvi.

Need on juba teised manöövrid Egiptuses pärast seda, kui president Carter deklareeris, et Ameerika kaitseb Lähis-Ida õlisid iga hinna eest. President R. Reagan tegi veelgi suuremaid lubadusi. Küsimus on siiski kuidas USA on võimeline viima kogu oma RDF 200,000-de mehelise üksuse Lähis-Itta — meremehi, lennuväelasi ja meresõdureid.

TRANSPORDIRASKUSED

Jalaväest kuulub RDF-i neli meresõdurite diviisi ja veel kolm täiendavat brigaadi. Nende hulgas on 82. lennuväe löögidiviis, viis võitluslennukite üksust B-52 pommitajatega, AWACS luurelennukite üksus ja kolme lennukitekandja lahing meeskond.

Väejuhid märkisid, et RDF tegi suuri edusamme, arvates sellest ajast, kui see üksus formeeriti. Tuli ette mitmeid varustuse puudusi. Nii tuli joogivesi varsti piirata ja relvad muutusid liivatuisus kasutamiskõlbmatuks.

Kõige raskemad relvad toodi kohale era transportlennukite poolt, kuna sõjaväel ei ole veel küllaldaselt suuri ja võimsaid transportlennukeid. Võtab vähemalt kuu aega, et viia soomusjõud kohale.

RASKUSED ÕLIRIIKIDEGA

USA-l on suuri raskusi Pärsia lahe õliriikidega, kes tahavad küll, et USA kaitseks nende õlisid, kuid nad ei julge anda sõjalisi baase oma territooriumil. Kardetakse moslemiusku rahvast ja on hirm ka N. Liidu ja tema liitlaste ees Lähis-Idas. Egiptuses, Omanis, Somaalimaal, Keenias ja isegi Diego Garcia saarel on USA baasid ainult ajutised. Need maad tunnevad suurt muret selle üle, et USA koondab nende territooriumile suuri relvade ja sõjavarustuse tagavarasid. Veelgi halvem on lugu USA NATO liitlastega. Need ei taha, et vajaduse korral USA transporteerib Euroopast oma üksusi Lähis-Itta. Nüüd läheb ühe diviisi viimisega Lähis-Itta vähemalt kuu aega. Tahetakse kulutada miljardeid, et seda teha kahe nädalaga.

Diego Garcial on nii suured tagavarid, et nende varal võib ainult varustada ja toita 12,000 meresõdurite üksust kaks nädalat.

Kõrbealadel on ilmastik väga muutlik. Kui tuule kiirus tõuseb üle 13 sõlme, siis ei saa langevarjureid enam alla heita. Kuid kokkuvõttes läks kõik nagu õlitatud. Langevarjurid heideti 800 jala kõrguselt ja mõni minut hiljem olid nad valmis võitluseks maapeal. Alla heideti ka transportautod, millised kohe algasid liikumist mehed kahurite ja kuulipildujate taga.

Vaatamata ainult mõnedele kergematele vigastustele kõik toimus ettenähtud korras.

JUHTIDE MURED

Üksuste juhid siiski tunnevad muret mitmete seni tundmatute probleemide pärast. Olukorrad Lähis-Idas on erinevad Kalifornia kõrbest, kus üksusi treenitakse. Palju sõltub ka kohaliku rahva hoiakust. Selle manöövri ajal kohalikud elanikud tervitasid ameeriklasi, kes jätsid maha niipalju esemeid, mida kõrbeelanikud hädasti vajavad, nagu konservikarpe ja muid ära heidetavat varustust. Relvad ja varustus olid imetlusobjektiks, mida nad kunagi ei olnud veel näinud. Kuid peaasi — ameeriklastelt saadi ja loodetakse saada dollareid selle eest, et nad sõdureid ühel või teisel viisil aitavad.

Kõrbealadel on tohutu vaesus ja isegi nälg.

Moskva vaikis, kuid kõik rohkearvulised agendid olid väljas, et jälgida manöövreid ja leida teid ja viise, kuidas konflikti korral toimida. Seekord ameeriklased tegid ometi midagi, sest paljast rääkimisest ei ole palju kasu.

AJK

KESET KRIISI

Tuhanded elamud ja sadanded talundid on kõrgete intressimäärade tõttu minemas haamri alla oksjonile. Kõrgele läinud krediidiprotsente ei jõua paljud tasuda ja lõpetavad oma majandusliku eksistentsi isikliku pankroti näol. Valitsus Ottawas, peaminister ja finantsminister laotavad käsi ja ütlevad nüüd, et valitsus ei ole tõstnud krediidimäärasid, seda on teinud keegi teine.

Küsimuseks jääb nüüd, kas meil on valitsust Ottawas või ei ole? Kas pankrotilaines on Kanada jäetud omapead? Või kas on Kanada olnud ompead juba pikki aastaid? Praegune majanduslik depressioon ja kaasunud inflatsioon ei ole üleöö ega valitsuse äsjaste otsustega juhtunud. Kuid see on aastate areng ja selle eesotsas käib valitsuse poolt piiramata krediidimajandus, mis juba veerandsada aastat tagasi sundis küsima: kuhu see viib? Nüüd teame, kuhu see on viinud, kuigi lõppu pole veel näha.

Kuid valitsuse käes on võim, mis peab reguleerima iga kinnisvara ost- ja krediidiulatuse, mis vahepeal muutus piiramatuks. Elamuid müüdi mahamaksuta. Mahamaksud algasid mõnede ehitajate poolt alles 12 kuud hiljem. Kui see aeg oli täis kolisid „omanikud" välja ja jätsid maja maha, elanud ilma üürita terve aasta. Nii kasvatas piiramata krediidimajandus ühiskondlikke parasiite elamute, põllumajanduse, tööstuse ja kaubanduse alal. „Reisi nüüd ja maksa hiljem" oli krediidiandjate hüüdlause. Nii on kergemeelne ühiskond liugu lasknud paljude majanduslikult mõtlevate kodanike reel ja maksma peavad nüüd ka need, kes liulaskjad ei ole olnud.

Kahjuks on liulaskjaid olnud liiga palju. Üks neist on olnud organiseeritud tööliskond, kes tundes võimu, pressis palku. Nüüd, kus Kanadas on üle 900 tuhande töötu ja uusi tuhandeid tuleb järjest juurde, näeb organiseeritud tööliskond ka ise, et palgavõimutsemine peab lõppema, kui suurtööstused, nagu autotööstused, Massey Harris põllutööriistade tootjana ja teised on sunnitud töölisi vallandama ja neid riikliku abirahale saatma. On neid tööstusi, kus nüüd töölised ise on sunnitud oma palkasid alandama, et ainult edasi töötada saab. Kuid ka see pakkumine on hilja. Nende tööstused on jõudnud üle piiri, kust vallandatuile tagasitulekut ei ole.

Siit selgubki, et majanduslik süsteem on jõudnud kokkuvarisemiseni ja tuleb ainult loota, et seda tõsiselt ei juhtu.

Mis on siis valitsuse osa selles? Valitsus ei ole näidanud oma reguleerivat jõudu ega võimu. Valitsus ei ole ise piiranud iseenda kulutusi. Valitsus on harrastanud tarbetuid projekte ja on jaganud maksumaksja raha paremale ja vasemale, nagu raha oleks vaid praht, mis ei loe. Bürokraatia oma võimukülluses on kasvanud kõigil üle pea, kuigi meie ise oleme selle valitsuse valinud. Valitsus jagab miljoneid vaesetele maadele, nagu oleksime isa rahandusliku kröösused. Sest valitsus teab, et riigieelarve korras tõmmatakse vajalikud summad maksumaksja taskust ja viimasel ei ole ühtegi võimu sellele vastu hakkamiseks.

Seda on ka finantsministri viimane eelarve, mis on nüüd Ottawale kuuma vett kaela valamas opositsiooni ridadest. See opositsioon on sedavõrd tugev, et finantsminister on valmis juba lisaeelarvet esitama, et oma vigu parandada. Tuleb loota ainult, et finantsminister kuuleb opositsiooni hääli ka maksumaksja ridadest ja kui see kuuldav oleks, siis oleks see veelgi tugevam.

Praegune valitsus on olnud liiga kaua võimu juures, et võida ütelda: meie pole seda olukorda loonud. Kuid liberaalide valitsus ei ole ka midagi teinud, et preventiivselt tegevuses olla selle olukorra tekkimises Olukorrad ei teki iseendast ja vastutus lasub valitsusel. Kuna olemasolev valitsus ei mõista olukorra tõsidust siis puudub temal ka arusaamine olukorra parandamiseks. Kui see on nii, siis tundub, et on saabunud aeg, kus valitsus Ottawas peab hakkama oma kohvreid pakkima selleks, et uuele valitsusele Parlamendimäel ruumi teha.

V.

ERIARVAMISED „SUHTLEMISE" KÜSIMUSES ROOTSIS

STOKHOLM (EPL) — Eesti Rahvusnõukogu Rootsis laudkonnavestluses tauniti läbikäimist Moskvast juhitud nn. „suhtlemispoliitika" alusel, kuid leiti ka mõnede poolt, et läbikäimine sugulaste ja lähemate sõpradega puhthumaansel alusel ei ole taunitav.

Nii nentis pikki aastaid Siberi vangipõlves veetnud Rutt Eliaser, et „iga võõra külastus Läänest on nagu värske tuuletõmbus kodu-eestlastele" kõigi ohtude kiuste. Oli aga ka teravaid hääli, mis igasuguse küllasõidu täiesti maha laitsid kui „võõra rezhiimi teenimist välisvaluuta sissetoomise ning okupatsioonivõimude tunnustamist ainuüksi juba viisa taotlemisega siinses N. Liidu suursaatkonnas".

Oma sissejuhatavas sõnavõtus Arvo Horm leidis, et pärast ESTO 80 edukat läbiviimist oleme pidanud konstateerima, et Moskva ofensiiv vaba eestluse killustamiseks on oluliselt kasvanud.

VEKSA

Ta lisas, et Moskvast praegu juhitud nn. „suhtlemispoliitika" kõige uuem faas algas pärast Läti kultuuripidustusi Visbys ja pärast ESTO-t Stokholmis. Kõneleja määritles lähemalt VEKSA tegevust kõigi Moskva juhtnööride kohaselt, kirjeldas suhtlemisliike, nagu kodumaa külastamist, kultuurialalist suhtlemist, kommunistlikku kirjandus- ja raamatuturgu, teaduslikku suhtlemist ning ajakirjanduse rolli kodumaal ja välismaal, näiteks „Kodumaa" levik ja selle mõju pagulaskonnale.

Tähelepanuks Hamiltoni lugejaile

„Meie Elu" talitusele on saanud teatavaks ekslik olukord „Meie Elu" kättejõudmisega Hamiltoni lugejaile. Seepärast palub talitus lugupeetud lugejat 8 nädala jooksul märkida üles lehe ilmumise ja selle kättejõudmise kuupäev teile.

Selle perioodi jooksul kogutud andmed palume edasi anda meie lehe Hamiltoni esindajale, Härnald Toomsalule (47 Mountain Ave. Hamilton, L8P 4E8, telefon 529-3760). Need andmed on tarvilikud, et astuda edasi samme postivalitsuse juures, lehe parema kättejõudmise suhtes lugejale.

USA rakettides ebakindel lõhkeaine

Eriteadlased lõhkeainete alal on teinud kindlaks, et eriline lõhkeaine USA rakettide päästiku mehhanismis, mis sisaldab lõhkeainet LX-09, muutub aja jooksul kergesti plahvatavaks, juba vähema põrutuse juures. Üks selline plahvatus juhtus mõned aastad tagasi ja 3 töölist sai surma. Nüüd on väljavahetamisel LX-09 sisaldav lõhkeaine rakettide päästiku mehhanismist. Arvatakse, et see võtab aega 4 kuni 6 aastat.

MUUA

1. FINCH ja LESLIE
Mugav 6 ruumiline „townhouse". 10¼ hüpoteek. Garaash. Omanik ümberpaigutatud. Küsitav hind ainult $66,000.00.

2. BARRIEST lõunapoole COOKSTOWNIS
150 aakriline nurgakoht — talu. 10 ruumiline Victoria stiilis elumaja ja küün. Omanik võtab tagasi hüpoteegi.

Küsida Kaarina Sjoblom
PATAKI Ltd. — Tel. 247-9727

HILLSIDE BAKERY
and Delicatessen
2851 Lawrence Ave. E., 261-2238
(Hillside Plaza Brimley nurgal)

Saadaval — **SOOME PAGAR**
pagarisaadused ja delikatessid, soome kardemonsai, sepik ja rukkileib. Maitsvad tordid ja muud kohapeal küpsetatud euroopamaitselised pagarisaadused. ⊙ Spetsiaal tordid ja sünnipäeva kringlid tellimise peale. ⊙ Euroopa delikatessid, konservid, juustud, suitsusingid, suitsuribid ja soolaheeringad. ⊙ Suitsukalkunid tellimise peale.

SOBIV JÕULUKINK MUDILASTELE

kassett „VÄIKESED NAERUSUUD" — ilulugemist ja jõulu- ja teisi lastelaule.

Heliplaat „LAULUPÄRG" ★ Hind a $11.50

Müügil „MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

Arvo Pärt tutvustas oma heliloomingut Tartu College'is esmaspäeval saalitäielele kuulajaile.
Foto — O. Haamer

Neeme Järvi...

(Algus esiküljel)

ARVO PÄRT

Komponist Arvo Pärt tutvustas esmaspäeval Tartu College'is oma muusikat saalitäielele kaasmaalastele. Kava kohaselt pidi loeng algama kl. 7.30 p.l., saadi aga alata kl. 8.00 vajalikkude mikrofonide ja heliseade puudumisel. Pettumuseks oli ka teade, et Neeme Järvi ei saanud ilmuda külmetuse tõttu.

Heliloojat tervitas soojade sõnadega S. Kerson paludes tal ennast ise tutvustada. Tema muusikaga tutvumiseks kuulati I osa kontserdist „Tabula rasa". Helitöö on ka läänes paarkümmend korda kõlanud.

Enda kohta eluloolisi andmeid andes märkis helilooja, et ta polnud imelaps ega ka eriti musikaalne, kuid et teenida emalt kümmet pähklit, pidi ta igat ülesannet kümme korda mängima. Koolitee viis ta Tallinna Konservatooriumi, mille lõpetas 1963. aastal. Töötades Eesti Raadios ja puutudes kokku mitmesuguse stiiliga muusikaga, tekkis vastuolu maksva kunstipoliitikaga ning ta muusikasse ilmus märkamatult kollaazh. 1968. a. kirjutas ta „Kreedo" klaverile, orkestrile ja koorile. Helitöö kanti ette Tallinnas Neeme Järvi juhatusel saades kordamistnõudva aplausi. Helitööd heliplaadilt kuulates segas pisut heliaparaadi mitte just väga puhas reproduktsioon

Helilooja viljakamad aastad olid 1969, 70 ja 71, mil kirjutatud kolm sümfooniat, nendest kolmas pühendatud Neeme Järvile.

Kuulati veel H. Liitoja poolt klaveril esitatud lühipala, kus helilooja, võttes ühe meloodia püüab sellele liita teised hääled. Järgnes muusikapala meeskoorile ja orkestrile, mis sai kuulajate tugeva aplausi.

Lõppsõnas tänas helilooja kuulajaskonna rohkearvulise osavõtu eest.

Heliloojale esitati ettekande lõpul rida küsimusi, nagu: „Mis andis idee „Cantus'e" sünniks?" — vastus: „Kurb sündmus!", või „Kas Eestis on neid, kes on sellise (A. Pärti) muusika vastu?" — vastus: „Noorte looming pole kunagi olnud populaarne, väljaarvatud noored. Muusika on ju ka maitse asi. Kunstielus on alati valitsenud teatavad piirid — mõnikord need piirid muutuvad üllatavalt ruttu!"

Helilooja Arvo Pärt tänab Hillar Liitoja, kes mängis klaveril tema helitöö.
Foto — O. Haamer

TERVITUSTELEGRAMM EESTIST LECH WALESALE

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Ühenduses teatega streiki õhutavate lendlehtede levitamisega N. Eestis kirjutab Bonni päevalehes „Die Welt" Eestis sündinud nimekas publitsist dr. Carl-Gustaf Ströhm: „Eesti Sovetvabariigis, kus juba läinud aastal esines mitmeid rahvuslikke demonstratsioone nõukogude võimu vastu, on kuulutatud 1. dets. hoiatusstreik. Lendlehtedega kutsuti eesti töölisi üles protesteerima halvenenud elutingimuste vastu.

Seega saavad esimest korda nõukogude territooriumil nähtavaks algused organiseeritud tööliste opositsioonist. Mitte juhuslikult just Eestis — Balti vabariigid olid traditsioonis ja elulaadis alati läände orienteeritud. Skandinaavia kanali kaudu on eestlased, kes soomlastega keeleliselt ja etniliselt sugulased, sündmustest Poolas täpselt informeeritud.

Eriti Eestis pole üksnes intelligentsi, vaid ka laia elanike massi hulgas laialt levinenud süsteemi mittetunnustamine. Selle üle teadis eesti inimõiguslane Sergei Soldatov äsja läänes huvitavat jutustada. Eestis on praegu enam kui 50 isikut vangis, kuna nad olid saatnud Danzigi Solidaarsus-kongressi puhul tervitustelegrammi Lech Walesale. Nad tegid selle — ka see on iseloomustav — avalikult, normaalsel postiteel koos saatjate nimede ja aadressidega.

Võibolla on Henry Kissingeril õigus, kui ta kinnitab, et probleemid, millega tegeleb Poola, on samad, millegat Moskva homme peab toime tulema.

-kk

Pensionäride kadripäeva koosviibimine Montrealis

Montreali Pensionäride Klubi kadripäeva koosviibimine 27. nov. oli järjekordselt kokku toonud klubi liikmeid suurel arvul vaatamata sellele et ilm ei olnud soodne. Hommikune jäätise sadu oli teinud teed libedaks ja sellele järgnev vihm muutis päeva tüüpiliseks kadriilmaks. Õhtuks aga oli Jaani kiriku seltskondlikud ruumid täitunud liikmetega, kes veetsid aega hubases õhkkonnas laudade ümber nautides virkade perenaiste poolt pakutud toitu.

Edith Tomsen, klubi seltskondliku tegevuse korraldaja, avas koosviibimise ja tervitas külalisi. Ettekannete osas esinesid Dagmar Muru, kes luges katkendi Friedebert Tuglase teosest „Väike Illimar" ja huumoririkka loo meie elust Kanadasse asumisel. Pr. Tomsen laulis Jack Thompson'i „Oh laula sa!" ja R. Rodger'i „Kullerkupp" Linda Oderi klaverisaatel. Hrd. Soom ja Leetmaa gitarri saatel laulsid meeleolulaule. Kõik ettekanded olid tujutõstvad ja esinejad said sooja vastuvõtu.

Klubi tegevuse rahaliseks abistamiseks oli ka loterii ja osa esemeist oli valmistatud liikmete poolt kudumsiringis.

Viimane koosviibimine sel aastal on 18. detsembril, siis on ka klubi joulupuu.

J.T.

Õunad ja marjad

Toronto Eesti Aianduslubi novembri kokkutuleku lektor J. Luik ei saanud haigestumise tõttu kohale tulla. Teda asendasid M. Lepik, E. Kuris ja M. Joasaare teemal „Viljapuude külmakindlus ja sordid".

M. Lepik vaatles oma sõnavõtus erinevaid õunapuid ja nende pookimist. Võrdles euroopa sortide sobivust siinsesse kliimasse ja kliima mõju õuntele. Arvukalt kohale toodud õunu lähemalt vaadeldes demonstreeris õunte määramist kuju ja aroomi põhjal. E. Kuris käsitles madalaid, poolkõrgeid ja kõrgeid õunapuid ja nende sobivust koduaeda. Selgitas viljapuude kasvutingimusi, väetamist, külmakindlust ja talvekaitset. Oma sõnavõtus nimetas möödunud külma talve suuri talvekahjustusi eriti ploomide jt. juures. M. Joasaare vaatles marjapõõsaste probleeme, eriti varblaste tegevust sõstra põõsaste pungade hävitajatena ja selle tõrjet. Ka tõstis esile marjapõõsaste haiguseid nagu jahukastet jt. Lõpuks toimus arutlus, millele järgnevalt teostati õunte sortide määramise võistlus. Võistluse tulemused selguvad järgmisel kokkutulekul.

Jõulupühade tõttu detsembris kokkutulekud ei ole. 26. jaanuaril 1982 on klubi peakoosolek. 25. veebruaril esinevad Barries asuva Bray's Garden Centre'i omanikud Erik ja Lia Hess loenguga teemal „Toalilled". 25. märtsil demonstreerib Õie Kuris lõikelillede kasutamist.

EKs.

TÄHELEPANUKS EESTI NOORTELE!

Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi Tütarlaste gümnaasiumi vilistlaskogu andis välja kooli 70 aasta juubeliks mälestusalbumi „Kool ja Meie". Raamatu müügi ülejäägist otsustas vilistlaskogu E.N.K.S. tütarlaste gümnaasiumi 75 aastapäeva puhul välja anda 200 dollarilise stipendiumi Toronto Eesti Keskkooli õpilasele, kes kirjutab parima võistlustöö ühele järgmistest teemadest: „Noored Eesti ühiskonnas", „Kuidas säilitada eestlust". Võistlustööde esitamise tähtpäevaks on 1. jaanuar 1982.

E.N.K.S.T.G. VILISTLASKOGU

LÕUNA-FLORIDA

8. novembril toimus Fort Lauderdales L.F. Eestlaste Koondise aasta peakoosolek, mille avas esimees Harald Hinno. Üksmeelselt valiti koosoleku juhatajaks Erich Alliku ja protokollijaks Erna Luningu. Pärast aruannete ärakuulamist H. Hinno andis ülevaate Fort Lauderdalesse eestlaste kondomiiniumi, n.n. „Eesti Kodu" asutamise eeltöödest. 35-est korterist on veel ainult kümmekond müüa. On head võimalused, et „E. Kodu" teoks saab. Teise Koondise projektina otsitakse praegu sobivat ehitust või krunti „Eesti Maja" asutamiseks. On vaadeldud terve rida müügilolevaid kinnisvaru. Ühe, Fort Lauderdales keskselt asuva, endise klubi hoone ostu suhtes tekkis koosolekul elav mõtetevahetus, ostu suhtes aga siiski mingit otsust ei tehtud.

Uus juhatus kujunes järgmiseks: esimees Harald Hinno, abiesimehed Alfred Lilleorg ja Hugo Jansen, majandusjuht Meta Lembit laekur Erna Luning, abilaekur Vaike Kittask, kirjatoimetaja Hedy Jensen ja ametita liige Edgar Totsas.

Revisjoni komisjoni valiti: Arthur Vikati, Linda Szeliga ja Alfred Rannik.

Pärast asjalikke läbirääkimisi koosolijad lahkusid teadmises et rahvuslik töö on heades kätes ja jatkub hoogsalt.

☆

Fort Lauderdale ümbruse eestlaste kokkutulekud toimuvad järgmiselt:

13. dets. — Vaimulik koosolek, teenib õp. H. Rüdmik, muusikalised ettekanded, kohvilaud.

20. dets. — L.F.E. Koondise jõuluõhtu, Jõuluvana, verivorstid.

24. dets. Eesti Kiriku jumalateenistus, teenib piiskop K. Raudsepp, armulaud, solistid, kohvilaud.

31. dets. — L.F.E. Koondise vanaaasta õhtu, eeskava, õhtusöök.

1. jaan. — Eesti Kiriku jumalateenistus, teenib piiskop K. Raudsepp, solistid.

17. jaan. — Vaimulik koosolek, teenib õp. H. Rüdmik, muusikalised ettekanded, kohvilaud.

24. jaan. — L.F.E. Koondise talentide õhtu, kohvilaud.

14. veebr. — Vaimulik koosolek, teenib õp. H. Rüdmik, muusikalised ettekanded, kohvilaud.

20. veebr. — L.F.E. Koondise E.V. aastapäeva aktus, kõneleb Rahvuskomitee esimees J. Simonson. Aktusele järgneb pidu õhtusöögi ja tantsuga.

Lähemaid teateid saab tel. 1-305-463-5861.

Nädalakroonika

(Algus esiküljel)

☆ Ühendriiges lasti vette esimene ja teine TRIDENT tüüpi aatom allveelaev, mille relvastuseks on 24 ballistilist raketti. Nendest igal on 17 eraldi juhitavat aatom pommi mis on juhitavad eraldi märkide peale. Välja saates kõik raketid korraga, 400 märki on rünnatavad. Nende allveelaevade vettelaskmine põhjustas uute sõjavastaste demonstratsioonide korraldamise USA-s ja Euroopas.

☆ Inglise parlamendi järelvalimistel sai äsja moodustatud sotsiaaldemokraatlik partei teise võidu ja talle ennustatakse suurt tulevikku järgmistel üldvalimistel. Rahvas ei ole rahul praeguse peaministri Thatcheri majanduspoliitikaga, kes püüab vähendada riigi suuri väljaminekuid.

☆ Pinevus Poolas väheneb, kuna vabade tööliste ametiühingute liidu „Solidaarsus" juhatus on otsustanud toetada koalitsioonivalitsust. Kohalikud tööliste ametiühingud on lõpetanud suuremas osas streigid ja alustanud tööd, nagu „Solidaarsuse" juhatus soovib.

☆ Mitmes Poola linnas olid rahutused toitainete puuduse tagajärjel. Toitainete kauplustes on peksetud müüjaid ja 3 isikut on saanud surma. Olukord on äärmiselt pinev. Üliõpilaste streigid sagenevad. Selle tagajärjel olid Poolas suletud 2/3 ülikoolidest. 55 000 üliõpilast teostasid istumisstreike.

☆ Liibüa diktaator Qaddafi lubas organiseerida erilise löögiüksuse, mis oleks valmis võitlema imperialismi vastu igalpool maailmas. Selle löögiüksuse aluseks pidi saama üksus kes võitles Chadis. Peale selle on Qaddafil erilise väljaõppega mehed kelle ülesandeks on likvideerida isikud, kes Qaddafile ei meeldi. Nende isikute nimestikus pidid olema esikohal USA president Ronald Reagan ja mitmed tema lähemad kaastöölised.

Eesti väljapanek „Rahvaste pidustustel" Cincinnati's. All — korraldajad Eric ja Leili Soovere, Helle ja Ken Martin.
Foto — Eric Soovere

Eesti väljapanek Rahvuste pidustustel Cincinnatis

Cincinnatis, Ohio osariigis korraldati teistkordselt eesti väljapanek n.n. „Rahvuste Pidustustel". Neljal 4x8 jalasel paneelil kirjeldati kronoloogiliselt meie rahva ajalugu kiviajast kuni praeguse okupatsioonini. Kogu väljapanek oli kavatsetult koostatud murede ning vaevade toonides: must ja hall domineerivaina. See oli üles ehitatud sümboolse seinakirja: „Issand, anna meile leiba tänapäev ja lase meil elada (to survive) homme" ümber. Töörahvarõivais mannekeen jalgrättidega tööpastlais sõelus haganaid leiva sisse panekuks. Laual oli lahtilõigatud haganaleib ning umbes 200 aastat tagasi kasutatavad puunõud. Haganaleib oli sedavõrd populaarne, et selle tegemiseks nõuti retsepte. Ühel paneelil oli Helle Martini tõlge Juhan Liivi luuletusest „Must lagi on meie toal", milline sümboolselt kirjeldas meie rahva viletsat olukorda. Luuletus oli ümbritsetud kodumaa kunstniku originaalmaaliga „Suitsutare" ning sulejoonistega kodumaa vanaehitistest. Sellele lisandus osa Meta Aguri rahvarõivais nukkude kogust. Peapaneel mustal taustal andis konspektiivse selge kirjelduse meie rahva saatusest.

Näituse korraldasid neljakesi omal jõul Eric ja Leili Soovere ning Helle ja Ken Martin, kes on ameeriklane. Elades 30 miili kaugusel ta siiski väsimatult innustas ettevõtet tihti kuni varahommiku tundideni. Korraldajad tahtsid anda parima oma jõu ning võimete kohaselt võisteldes jõukate tuhandeliste rahvusgruppidega (kokku 33) ning nende kaasatoodud rikkaliku kultuurivaraga.

Neljapäeval Inimõiguste Päeva demonstratsioon Torontos

Neljapäeval, 10. detsembril, millal üle maailma tähistatakse UN'i poolt vastu võetud Inimõiguste Deklaratsiooni aastapäeva, korraldatakse Toronto Raekoja ees ikestatud rahvaste liikmete demonstratsioon inimõiguste nõudmiseks ikestatud rahvastele ja inimõiguste nõudmise pärast vangistatute vabastamiseks. Demonstratsiooni korraldamise algatajaks olid läti noored ja sellega on ühinenud eesti, leedu, poola , ukraina ja ungari rahvusgrupid. Demonstratsioonist osavõtjad kannavad põlevaid küünlaid inimõiguste eest langenute mälestamiseks ja mikrofoni hüütakse vangistuses olevate või seal surnute nimesid. Väljas on rahvusgruppide lipud. Demonstratsioonist osa võtma oodatakse ka mõnda parlamendiliiget ja Toronto linnavalitsuse esindajat. Eestlaste Keskнõukogu Kanadas palub eestlasi sellest demonstratsioonist arvukalt osa võtta. Demonstratsioonil peab palvuse õp. Maris Kirsons USA-st, kes aasta tagasi Madriidis toimunud demonstratsioonil oma käesooned läbi lõikas ja sellega suurt tähelepanu äratas.

Loeng rehielamust

Prof. J. Timuski loeng „Rehielamu uuesti avastatud" Tartu Instituudi korraldusel kolmapäeval, 2. dets. Tartu College'is oli hästi ettevalmistatud ja huvipakkuv. Ettekanne käsitas tänapäeva akuutset energia säästmise vajadust, võtteid ja võimalusi eluhoonete ehitamisel. Loengut selgitasid diagrammid, joonised ja diapositiivid.

Lektorile esitati mitmeid küsimusi, mis näitasid huvi loengul käsitatud teema vastu. Kuulajaskond oleks aga võinud olla rohkemaarvuline.

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

JÕULUD LÄHENEVAD KIIRESTI!
Tellige varakult suitsusinki, -kalkunit jõululauale.
VERIVORSTID JA VALGED TANGUVORSTID
Uus saadetis islandi heeringaid ja heerigafileesid.
Meil on suures valikus soome j.m. skandinaavia toiduaineid ja delikatesse.
HELISTAGE 425-0450
Äri avatud alates 7. dets. esmasp.—neljap. 8—6, reedel 8—7, laup. 8—4. Jõululaupäeval 8—2.
VIKING FOODS & IMPORTS
133 LAIRD DR., TORONTO M4G 3V5 — TEL. 425-0450

SOBIVAID JÕULUKINKE
• PEWTER • HÕBEEHTED • ROOSTEVABA ESEMED
• KLAAS • KRISTALL • LAMBID
• SERVIISID • KÖÖGITARBED
• JÕULULINAD, -LINIKUD, -DEKORATSIOONID jm.
• LAMBANAHAST KINDAD JA TUHVLID
THE SCANDINAVIAN SHOPPE
279 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N2
Tel. 469-3886
Omanikud eestlased

Advent kontserdil 6. dets. Toronto Metropolitan United kirikus esitas Tor. Bapt. Koguduse Noorte- ja Segakoor ühiskoorina A. Vivald'i „Gloria excelsis Deo" ja G. F. Händel'i „Hõiska rahvas". Pildil ühiskoor esinemas — juhatab C. Kipper. Foto — O. Haamer

SIHTASUTUS SEEDRIORU TEGEVUS PUUDUJÄÄGIGA

Sihtasutus Lõuna-Ontario Eestlaste Suvekodud tegevus lõppes juba teist aastat majandusliku puudujäägiga, selgus 15. novembril peetud peakoosolekul, ja kuna reservid on lõppenud, tuleb hakata leidma teid sissetulekute suurendamiseks.

154-st tegevliikmest oli koosolekule tulnud 47, kes kinnitasid aruanded ja valisid uue juhatuse. Koosolekut juhatas Sihtasutuse esimees Ene Rebane ja protokollis sekretär Kalju Varangu. Leinaseisakuga mälestati 13. novembril surma läbi lahkunud auliiget Juhan Jõesaar't ja varem lahkunud Ants Kersont'it kui kauaaegset Seedrioru õiguslikku nõuandjat.

Tegevusaruandest selgus (korrastustööde juhatajalt Eduard Rebaselt) et kapitaalsemateks töödeks olid eelmisel aastal uus ujumissild, puhtavee torustiku parandamine, roiskvee torustiku ning hoidla uuendamine Järvetare juures. Iga linn on annud oma osa talgutundide näol, Kitcheneriga tublisti esirinnas. Edasi kuuldi, et suuremaks igaaastaseks ürituseks kujunenud „Suvihari" õnnestus hästi, nii korralduselt kui ka majanduslikult. Lastesuvekodu kohta andis aru suvekodu organisaator H. Toomsalu. Selgus, et ka suvekodu töö toimus sujuvalt ja kavade kohaselt. Laste arv (58) oli siiski tublisti vähem oodatust. Üheks lootustandvamaks osaks suvekodus oli nn. „mudilaste" alllaager, kust kahe nädala jooksul käis läbi 14 väikelast (alla 6 aasta). See näitab et Seedriorul on tulevikku ning seepärast peab ta ka edasi kestma.

PUUDUJÄÄK

Majandusaruanne näitas, et eelmisel aastal oli sihtasutus töötanud umbes $1500.00 puudujäägiga. Suuremateks kulupostideks olles kinnisvaramaksud, kindlustus ja remont- ning korrastustööd. Muidugi lisanduvad sellele veel jooksvad kulud, nagu küte ja elekter, ja ka see osa on küllaltki kulukas Seedrioru ülalpidamises. Suurematcks tulude andjaks olid Suvihari ja krundirendid. Ka lastesuvekodu näitas $2800.00 puudujääki, mida aitasid katta annetused ja Ontario Ministry of Culture and Recreation toetus ($2400.00), mis kattis 75% viie kasvataja palgad.

Aruanded kinnitati, aga kuna see on juba teist aastat järjest, kus Seedrioru majandusaasta lõpeb puudujäägiga, on reservid muutumas olematuks, ning selle tõttu tuleb hakata leidma teid ja mooduseid sissetulekute suurendamiseks, et katta jooksvaid kulusid.

Tegevuskava esitas Ene Rebane, tööde osas lisaga Eduard Rebaselt. Selgus, et suurematcks töödeks on eeloleval aastal teise ujumissilla uuendamine ja sõiduteele uue truubi ehitamine. Suviharja osas on kõik veel lahtine, kuna ära langes Meeslaulupäev, milline oli esialgselt kavandatud Suviharja raames. Soov oli esitatud Seedrioru juhatusele ka kirjalikult, mida juhatus ka aktsepteeris. Meeslaulupäeva ärajäämine asetab Seedrioru raskesse olukorda, sest mida Seedrioru vajab vabaõhulaval esitamiseks, seda pole võimalik ette valmistada mõne kuuga.

Tegevuskava ja eelarve, suurusega $10,000.00 võeti vastu.

VALIMISED

Järgnes lõunavaheaeg, kus toidu eest oli hoolitsenud A. Tammer oma abilistega.

Valimistel neli osanik-linna esitasid juhatuse gandidaatideks: Hamilton — August Jurs ja Härnald Toomsalu, Kitchener — Leena Kimsto-Kalm ja Rein Voltre, London — Kalju Loone ja Lembit Tõnnis, St. Catharines — Ulrich Kallip ja Kalju Varangu. Kuna rohkem kandidaate ei esitatud, loeti eelpool nimetatud isikud valituiks. Revisjonikomisjoni valiti Albert Lepson, Valdo Lillakas ja Toomas Koger.

Koosolekul algatatud küsimuste all sõeluti küsimust kuidas suurendada Seedrioru sissetulekuid, sest ette on näha tunduvat kinnisvaramaksude tõusu ja ka küttekulu ei jää väiksemaks. Mõne koosolija poolt soovitati tõsta Suviharja pääsme hinda, see ei leidnud aga enamuse pooldamist ja ka juhatus leidis selle mooduse olevat mittesoovitava, kuna pääsme hind on juba küllaltki kõrge, võib selle tõstmine tublisti vähendada publiku arvu. Arutati suurema piletite arvuga loterii korraldamist j.n.e. Lõpuks jäeti juhatusele vabad käed leida võimalusi ja teid sissetulekute suurendamiseks.

Neli tundi kestnud asjalik koosolek lõpetati Eesti Hümni viimase salmi laulmisega.

☆

Uus juhatus jagas ametid ja nii on Sihtasutus L.O.E.S. Seedrioru esimeheks Kaljo Loone, abiesimeheks Härnald Toomsalu, kirjatoimetaja Kalju Varangu, abi Leena Kimsto-Kalm, laekur Rein Voltre, liikmed August Jurs, Ulrich Kallip ja Lembit Tõnnis.

H.T.

ADVENTKONTSERT

Adventkontsert Toronto Eesti Baptisti Koguduse korraldusel 6. detsembril Toronto Metropolitan United kirikus, kus osalesid koguduse Noortekoor ja Segakoor Charles Kipperi juhatusel, sopran Marika Krabi-Wilbiks, bariton Jaan Medri, ja viiulil Jeremy Viinalass pakkus muusikaarmastajatele nauditava elamuse. Mahukas kirik oli viimse kohani täidetud. Kirjasõna luges pastor K. Raid ning lühike kõne ja palvus oli pastor E Toompuult. Kava esimeses osas esitasid segakoor ja noortekoor H. Duesbergi loomingut C. Kipperi juhatusel ja teisel poolel M. Haydn'i, R. Toi, A. Vivaldi ning G. F. Händeli „Hõiska rahvas" (koor Juudas Maccabeusest) ühendkoori ettekandel. C. Kipper koorijuhina näitas kindlat kätt, head tõlgendust ning täpsust. Eriti imponeeriv oli Noortekoori ühtlus ja mees- ning naistämbrite sulavus.

O.H.

Skaudisõprade Seltsi peakoosolek

Hamiltoni Eesti Skaudisõprade Seltsi korraline peakoosolek peeti 22. oktoobril liikmete väiksearvulisel osavõtul. Aruanded esitas esimees Härnald Toomsalu, milledest selgus, et selts on tegutsenud eelmiste aastate eeskujul tagasihoidlikult, kuna noorteüksused oma väikesearvulise koosseisu juures ei ole vajanud kuigi palju abi. Juhatus eelolevaks aastaks valiti tagasi endises koosseisus ja nii juhib seltsi edasi Härnald Toomsalu, abiesimeheks on Maks Suit, kirjatoimetajaks Ingrid Tamm, laekuriks Valdur Aasa, varahoidja Regina Toomsalu ja transport Johannes Ester. Revisjonikomisjoni koosseis: Liisa Lind, Siina Pertens ja Karl Ranna.

Ülestõstetud küsimuste all tuli arutusele seltsi edasine tegevus, sest kuna noorteüksuste tegevus on äärmiselt tagasihoidlik, kas siis on mõtet seltsilgi? Leiti siiski, et selts peab edasi tegutsema, sest noorte järelkasvu on märgata nende juures kes omal ajal olid Hamiltoni noorteüksuste kasvandikud ning juhid. Mõne aasta pärast on kindlasti seltsi abi jällegi vaja ja seepärast peab selts edasi tegutsema. Ka on praegused skaudidvendurid huvitatud laskespordist, milline on küllaltki „kalliis lõbu", ning ka sinna saab selts oma abistava käe ulatada.

Et publiku silmis mitte unustushõlma vajuda, otsustati jällegi korraldada 31. jaanuaril 1982 pärast jumalateenistust „pannkoogi õhtu" ja 14. märtsil seltsi loterii loosimine, mille piletid tahetakse müügile lasta juba enne jõulupühi. Üksmeelne koosolek, mida juhatas Leo Saar ja protokollis Ingrid Tamm, lõppes hümni viimase salmi laulmisega.

Esto Mutual Fund Ltd.

2. dets. aktsia hind $12.21

145 King Street West, Suite 1900, Toronto M5H 3M1 — tel. 364-1131

Õhtul tel. 925-6812

MEREMEESTE KOONDISEL ALGAS UUS TEGEVUSAASTA

Kapten Jako Luide 20 aastat koondise esimeheks

Neljapäeval, 3. detsembril toimus Toronto Eesti Majas „Eesti Kaubalaevastiku Juhtkonna Koondis Torontos" järjekordne aasta-peakoosolek, millest paarkümmend koondise liiget osa võttis. Koosoleku avas koondise kauaaegne esimees J. Luide, kes ka koosolekut juhatas; protokollis koondise sekretär M. Alas.

Enne päevakorra käsitamisele asumist mälestati leinaseisakuga tegevusaasta jooksul maisest elust lahkunud koondise liikmeid P. Kaseoru't ja J. Tolli't ning esimehe abikaasat H. Luide't.

Koondise tegevusaruandes meenutas esimees sündmusi ja üritusi, millest üheks märkimisväärsemaks on eeltööde tegemine ja organiseerimine uue meremeeste mälestusi sisaldava raamatu kirjastamiseks. Moodustati ühtlasi ürituse läbiviimiseks koondise allüksusena vastav raamatutoimkond. Koondise rahalise aruande esitas laekur-majandusjuht V. Salurand, millest selgus, et koondise kassaseisund näitab väikest ülejääki, mistõttu kassapidaja soovitas liikmemaks endiseks jätta. Tegevuse ja kassa aruanded kinnitati ühel häälel.

Senine kauaaegne esimees J. Luide valiti esimeheks tagasi ühel häälel, kes aga nõustus sellele ametikohale jääma tingimusel, kui senine juhatus endises koosseisus tagasi valitakse. Samasuguse tingimuse oli varemalt esitanud ka senine abiesimees A. Pakri, kes aga koosolekult puudus.

Tunnustust avaldades senisele juhatusele, valis koosolek selle ühel häälel tagasi koosseisus: esimees — J. Luide, abiesimees — A. Pakri, sekretär — M. Alas, laekur — V. Salurand ja ametita liige — K. Voldt.

Revisjonikomisjoni valiti: J. Siig, A. Avandi ja A. Leivat.

3. detsembril täitus ühtlasi J. Luide'l 20 aastat koondise esimeheks olemist. Tema kauaaegset, energilist ja kiindunud juhitööd hinnati koosolekul talle kolmekordse elagu-hüüdega.

Raamatutoimkonna esimees R. Teng oma aruandes selgitas uue, kirjastuseloleva raamatuga „Rehvitud purjedega II", seoses olevaid asjaolusid, ja toimkonna kassapidaja V. Salurand esitas vastava rahalise aruande. Esimehe aruandest selgus, et kaastöid kavandamisel oleva raamatu jaoks on saadetud niivõrd rohkesti, et kaalumisele on võetud raamatu lehekülgede arvu suurendamine, mis aga ühtlasi ületab esialgse rahalise eelarve. Esimees avaldas lootust, et tekkinud olukorrast jagu saadakse ning et raamat lugeja kätte jõuaks kunagi järgmise kalendriaasta alguspoolel.

Koosolekul kerkis esile mõningaid küsimusi, kuid üldiselt kulges koosolek üksmeelses ja koostöötahtelises õhkkonnas.

M.A.

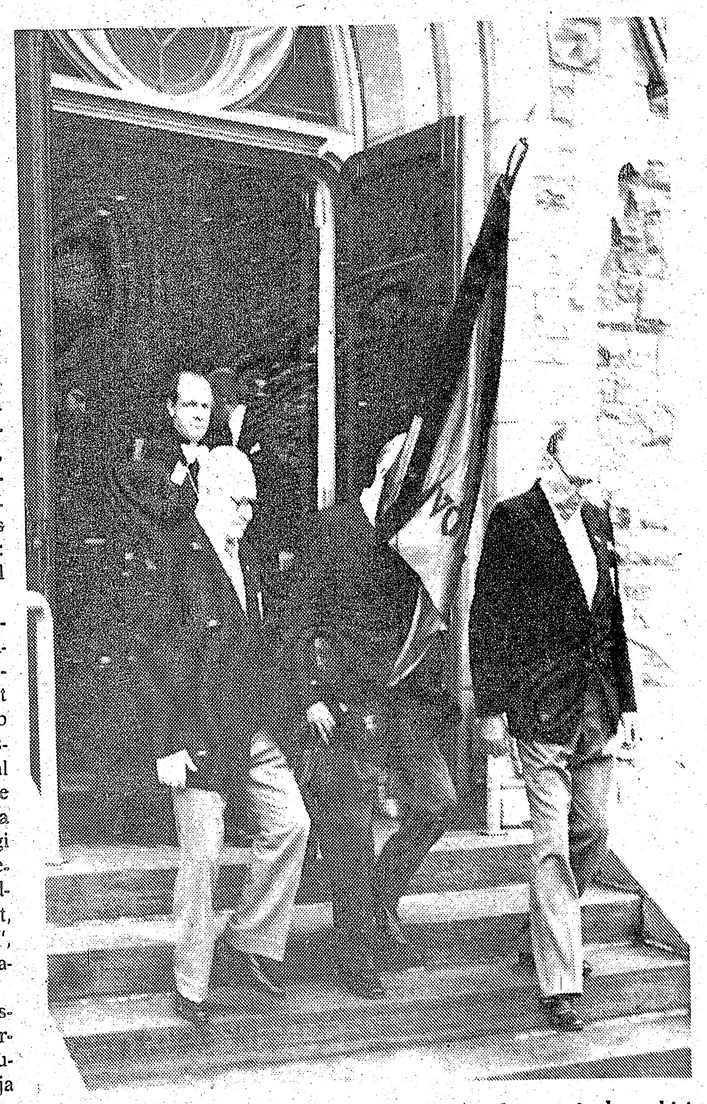

Voldemar Kana viimsele teekonnale saatmisel Vana-Andrese kirikust kannavad puusärgi ees Toronto Eesti Võitlejate leinalooris lippu relvavennad A. Pent, M. Niinvee ja E. Herma. Nende taga koguduse hingekarjane õp. Andres Taul. Foto — O. Haamer

Voldemar Kana saadeti viimsele teekonnale

Toronto Eesti organiseeritud ühiskonda tabas järjekordne raske kaotus, kui meie tuntud seltskonnategelane Eesti Vabariigi Valgeristi ja Kotkaristi kavaler, suurmeister laskealal ning meie laskespordi isa Kanadas Voldemar Kanã sulges oma silmad jäädavalt 1. detsembril Western Hospital'is. Laskespordi arendamine eestlaste keskel oli lahkunu elu eesmärk ja alles hiljuti võis ta tagasi vaadata oma viieteistkümne tegevusaasta saavutustele. Ta lahkus meie keskelt raskelt töötades oma elusihi saavutamiseks nagu sõdur võideldes rindel jättes oma elu isamaa kaitsmisel. Tema äraasatmiseks viimasele teekonnale, mis toimus laupäeval 5. dets. Vana Andrese kirikus, oli kogunenud suur rahvahulk. Nelja eesti organisatsiooni lipud olid kaetud leinarüüga, kaheksa eesti organisatsiooni esindajat ütlesid järelhüüdeid oma lahkunud liikmele ja Toronto Eesti Võitlejate Ühingu liikmed seisid lipuga auvalvel. Vana Andrese koguduse hingekarjane Andres Taul omas südamlikult haaravas kõnes märkis lahkunu teeneid meie skautlike noorte, rindevõitlejate ja laskurite organiseerimisel.

Kanada Eesti Võitlejate Ühingute Liidu nimel ütles järelhüüde Kalju Tori, Toronto E. Võitlejate Ühingu nimel Ülo Tamre, Endiste Eesti Politseiametnikkude Kogu poolt August Nüüd, E. Skautide Malev Kanadas ja Skautmasterite Kogu Kanada Koondise nimel skm Ermi Soomet, Vanaskautide „Leegionäride" pere poolt skm Eino Kuris, Toronto Kalevi skautlippkonna poolt skm Enn Kiilaspea, Toronto E. Püssi ja Püstoliklubi poolt Arvi Tinits ja Võrulaste Koondise nimel Leo Puurits. Matusetalitus toimus Mount Pleasant krematooriumis. Lahkunut jäi leinama lesk, poeg Peeter perekonnaga ja tütar Ann abikaasaga.

HARALD RAIGNA

TÄNUAVALDUS

Avaldan südamlikku tänu kõigile, kes mind minu 70-ndal sünnipäeval meeles pidasid.

Suur tänu piiskop Karl Raudsepale sooja õnnitluse eest. Eriline tänu Toronto ja New Yorgi ortodoks kogudustele eesotsas oma esimeeste Augustin Välliku ja Herman Lahesaluga, väga väärtusliku risti kinkimise eest. Soe tänu minu ametivendadele ülempreester dr. Eugen Ruusile ja ülempreester Egon V. Velleso'le, kes osa võtsid minu sünnipäeva tähistamise jumalateenistusest. Jumalateenistust kaunistanud solistidele Heinz Riivaldile, Tamara Norheimile, dr. Albert Vaartile, dr. Roman Toile, koguduse laulukoorile ja tema juhile, Guri Raagile. Südamlik tänu Vancouveri ortodoks kogudusele ja Montreali üsukaaslastele eesotsas Toivo Sillaotsaga. Palju tänu hääde soovide ja kingituste eest praost Rudolf Reinarule, abipraost Tõnis Nõmmikulie, Peetri EELK kogudusele ja tema hooldajale õpetajale, Udo Petersoole, Vana Andrese kogudusele ja tema õpetajale, Andres Taulile, õpetaja Elmar Pähnile, Toronto Baptisti kogudusele ja tema õpetajale Kaljo Raidile, koguduse esindajale Aleksander Lepismaale, Saarlaste Ühingule, Kuresaare gümnaasiumi endiste õpilaste esindajale Robert Kreemile, koguduse Nais- ja Käsitööringile ja nende esindajale Linda Järvaltile, koorivanemale Alo Taeliie, skautvend Endel Rubergile, teadustajale Johannes Järvaltile ja kirjastus Estoprintile.

Ja lõpuks veel südamlik käepigistus kõigile minu sugulastele ja sõpradele rohkete kingituste, lillede ja õnnesoovide eest!

Jumala õnnistus teile kõigile!

EMANUEL LEPIK

Teadaanne pensionäridele

E.P.K.T. korraldab Jõulukoosviibimise neljapäeval, 17. detsembril kell 2.30 p.l. Eesti Maja suures saalis. Liikmed ja külalised teretulnud.

JUHATUS

TÄIENDUSKOOLI JÕULUPUU

Täienduskooli jõulupuu toimub pühapäeval, 13. dets. kell 2 päeval Toronto Eesti Maja suures saalis. See on olnud alati rahvarohke, eriti lasterohke. Sellest võtavad osa kõik täienduskooli õpilased ja ka väiksemad mudilased, kes ootavad igatsusega koolia ga. Jõulupuu algab päevakohase palvusega õpetaja Udo Petersoolt, millele järgneb mitmesuguseid ettekandeid õpilastelt: koorilaulu, deklamatsioone, muusikapalu ja muud. Kavas on lastenäidend „Ärajooksnud kingitused", mille on tõlkinud ja kohandanud lavastuseks meie koolile Laine Loorand. Lavastajaks on kooliõpetaja Anne Saks, kes hoolitseb ka kostüümide ja dekoratsioonide eest koos Madli Kittaskiga.

Pärast näidendit on loota, et lavale ilmub jõuluvana suure kingikotiga ja võib-olla koguni koos oma abilistega. Kinkepakkide registreerimisi võetakse vastu kooliõhtutel Eesti Majas ja hinnaks on $2.00. Registreerida pakisaajaks võib ka koolis mittekäijaid lapsi. Paki saamise kindlustamiseks on registreerimine vajalik. ....

Jõulupuuga ei lõpe koolitöö enne pühi, vaid jätkub veel esmaspäeval, 14. dets. ja teisipäeval, 15. dets. Õppetöö uuel aastal algab algkoolis jällegi esmaspäeval, 4. jaanuaril ja teisipäeval, 5. jaanuaril 1982.

Keskkoolis on viimaseks koolipäevaks enne jõule reede, 18. detsember, mil pühitsetakse õpilaste omavahelist jõuluõhtut. Koolitöö keskkoolis algab jällegi reedel, 8. jaanuaril 1982.

Keskkooli talipäevad toimuvad 30. jaanuaril 1982.

INDREK KAHRO RICK MELNYK

Creative Images Photo Studios Ltd.

PULMA FOTOD, PORTREED

ÕHTUTI 5—9 PL.

9339 SALEM RD. TEL. (416) 639-8558

BURLINGTON, ONT. L7L 3X2 TORONTO LINE 766-9478

GARDENIA

FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8

Tel. (416) 466-1951 466-1502

MEIE ÄRIS ON SAADAVAL RIKKALIKUS VALIKUS VALIK LILLI erisündmusteks ja tähtpäevadeks. Samuti käsitöö kinkeesemeid — KULLASEPA, MEREVAIGU-, KERAAMIKA-, NAHA ja PUUNIKERDUSE alal.

Kõneldakse eesti, läti ja inglise keelt.

Kaasmaalased

TELEVISIOONID ja STEREO APARAADID

ostate kõige soodsamalt Eesti ärist

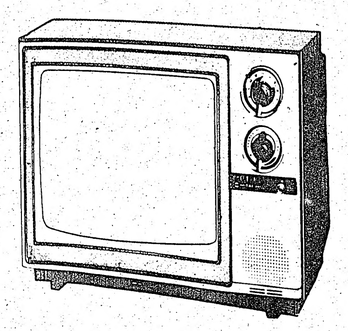

BERKLEY

TOOMAS SOOTS

CENTRE PLAZA 128 Queen St. South (Mississauga Rd.) Streetsville, Ont.

TEL. 826-4846

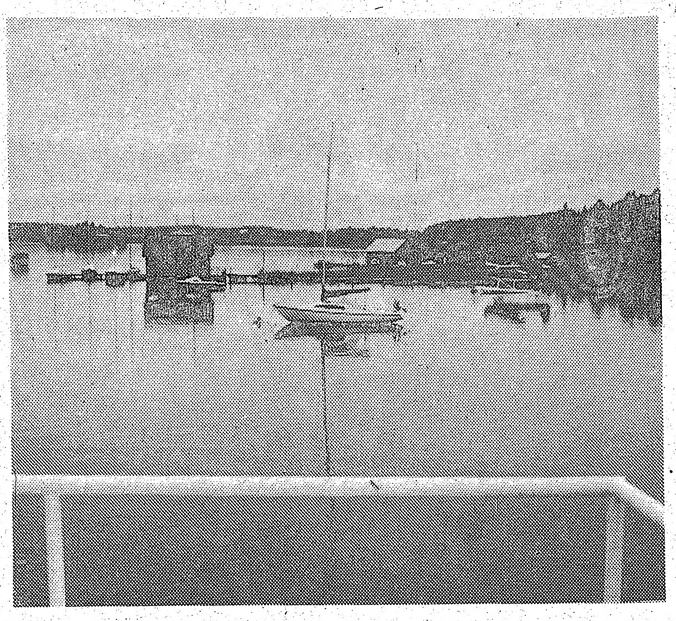

Paadid ja paadimajad rannas on tüüpiline vaade Soome turismilaevalt. Foto — Elna Kungla

Elna reisikiri (6)

KESK-SOOME JA STOKHOLM

Finnair'i „Silverline Cruise" annab suurepärase võimaluse Kesk-Soomega tutvumiseks. Ringreis viib läbi järvede ja kanalite, et näidata Soomet 20. sajandil. Sellel reisil kasutasin kolm korda lennukeid ja kolme erinevat laeva.

Tamperes peatusin esimese päeva õhtul hotellis „Cumulus". Jällegi oli ehitusel kasutatud rohkem puud kui seda oleme harjunud nägema Kanadas. Iga Soome hotelli juurde kuulub saun, mille kasutamine arvatud hinna sisse või väikse eritasuga. Soomlased on sauna stiili ülimalt välja arendanud. Riietus-, pesu- lamamis- ja isegi leiliruumidel olid suured avarad aknad kanali poole. Kolm korda läksin leiliruumi ja nautisin idüllilist vaadet.

Tampere on moodne linn. Ei märka vahet, kas oled Torontos, Montrealis — ainult suuräride tänav on lühem ja õhupuhtus palju suurem kui Hamiltoni alllinnas. Meeldejääv on Rosendahli hotell. Isegi soomlased ütlevad see on liiga moodne, liiga palju klaasi. Tervet ehitust võib pidada soome arhitektuuri silmapaistvaks saavutuseks. Professor Jaakko Laapotti ja arhitekt Martti Kukkonen on jäädvustanud sellega oma nimed Tampere ajalukku.

„SILVERLINE CRUISE"

Laevasõit „Silverline Cruisel" annab elamuse Kesk-Soomest. Lihtsalt ei oleks uskunud, et seal on nii palju järvi ja kanaleid. Mootorlaevad „Aulanko", „Tampere" ja „Roine" on kõik valged kolme-tekilised mugavad ja sobivad ilu nautimiseks. Teenimine ja toit laevadel on esmaklassiline.

Jõudes Hämeenlinna peatusin „Aulanko hotellis. Ja jällegi toit hea, millest paremat ei leia Toronto Royal York'iski.

Pärast õhtusööki läksin kuulsasse rahvusparki jalutama. Seal on kaks vaatetorni. Tee kõrval nägin mustikaid, pohli, seeni ja suuri kõrgeid sipelgapesi, mida pole näinud pärast Hiiumaalt lahkumist.

Kõrge torn on ümbritsetud puudega. Suured männid ja kuused läbimõõduga umbes meeter või rohkem.

Tagasiteel seisatasin mitu korda, et imetleda puude kõrgust, metsalilli ja kuulata metsa kohinat — mis oli Sibeliuse inspiratsiooniks „Finlandia" loomisel.

MOSKVA-TURISTID

Hommikul söögisaalis olid ees sakslased, kes silma torkasid oma ülcolevusega. Eemisel õhtul söögisaalis oli laudkond, kes väga vaikselt, vaevalt kuulvas vene keeles rääkisid. Neil väga vähe süüa. Kui korduvalt küsisid kas ikka ei ole rohkem tulemas, siis ettekandjad ütlesid, et nendele pole rohkem Moskvast tellitud. Saavad selle, mis makstud. Ettekandja teadis öelda, et kõik kes Moskva kandist tulevad on kõikidest teistest turistidest erinevad, ja kõik nende asjaajamine väga erinev. Terve ringreisi jaoks antakse igale ainult 180 Soome marka rahas, ringsõidud ja hotellid on ette kinni makstud kõige odavamate hindade järgi. Soomes hotellitoa juurde kuulub hommikusöögiks külmlaud ja oleksite pidanud nägema, kui palju Moskva turistid siis sõid!

Jah ühelpool saksalased, teisel pool venelased — meile võõrad mõlemad.

Laevale tuli bussitäis jaapanlasi. Nad olid väga sõbralikud, tagasihoidlikud ja alati naeratasid. Nende riietus oli nagu Pariisist ostetud, moodne, ilus ja maitsekas. Sain kohe jaapanlastega tuttavaks kes rääkisid head inglise ja saksakeelt. Jaapanlastele Soome meeldis ülimalt ja lubasid tagasi tulla, et seda ainulaadset maad ja rahvast rohkem tundma õppida. Tundsin, et nad rääkisid siiralt, kui ütlesid, et tulid Soome, et seda rahvast näha, nelja miljonit, kes Talvesõjas läbi peksid 200 miljonit venelast.

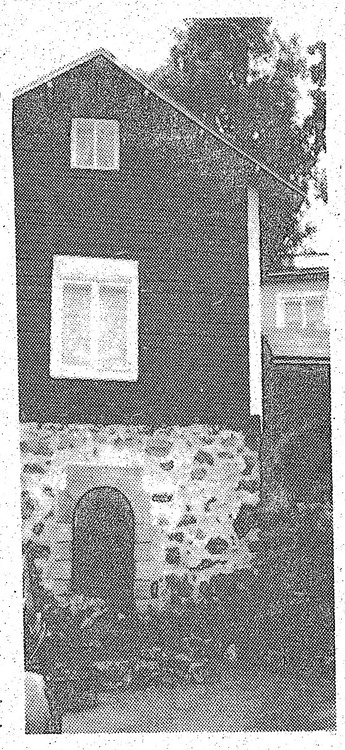

Vana maja Naantalis meenutab mineviku-Soomet. Foto — Elna Kungla

TURKU JA NAANTALI

Visavuori saarel on võimalus tundma õppida osa Soome kultuuriajaloost. Külastus Emil Wikströmi muuseumi on elamus. Tema skulptuurides näeb Soomet ja soomlasi nende argipäevas, mis on selle rahva ja maa teinud ainulaadseks.

Lennuk DC 9 viis mind Turku, et tutvuda ühe Soome vanema linnaga, mille ajalugu ulatab tagasi 752 aastat. Turku või eesti keeles Turu oli Soome pealinnaks kuni 1818. Bussisõit läbi linna rullis lahti soome pika ajaloo. Turku linnakiriku ehitamisega alustati 1286. a. 12 suurt sammast sissekäigul toodi Eestist. Tänapäeva Turku on moodne suurlinn — värav Läände.

Suures vihmasajus jõudsin vesibussile, et külastada Naantali, mille ajalugu läheb tagasi 1443. aastani. Laevasõidul möödusin paljudest ilusatest elamutest, sadam igal maja ees, ilusad suured paadid ankrus. Ma ei usu, et kusagil suuremat paatide värviküllasust näeb. Kui küsisin kaptenilt, kes siin elavad, ta vastas, et poliitikud ja ärimehed. Naantali on huvitav väikelinn, mis on taastatud nagu Soome oli vanasti. Seal on ka soome presidendi suvekodu.

Palju aastaid tagasi Kalev Estienne pere liikmena õppisin Torontos tundma Koho reisibüroo juhatajat — omanikku Kaj Long'i, kes oli sõbralik ja abivalmis. Helsingis viibides reserveerisin paar tundi, et vana tuttavat külastada. Kaj Long omab reisibüroo Mannerheimintiel ja tegeleb välisturistidega. „Long Tours" ringsõite Soomes peetakse parematcks.

STOKHOLM

Helsingi—Stokholmi vahel peetakse mugavamaks laevaliiniks „Silja Line". Sõitsin lipulaeva „Finlandia'ga".

Stokholmis peatusin kaks päeva hotell „Odenis". Olin tuttav selle kohaga ESTO-80 ajast ja mind võeti vastu kui vana sõpra. Võõrastemaja ei ole väljast silmapaistev, kuid tema mugavused ja odav hind on meeldejäävad. Soovitan kõigil kaasmaalastel seal peatuda, kelledel pole sugulasi või sõpru Stokholmis ootamas. Linnas ringi kõndides külastasin ESTO-80 ajast tuttavaks saanud kaasmaalase Oja fotoärit kesklinnas. Härra Oja on üks nendest eestlastest, kes kunagi ei häbene rääkida emakeelt ja kaasmaalastele on kaubad äris soodsamate hindadega.

Mul avanes võimalus kohtuda ka ESTO-80 juhtkonnaga. Nende arvamine oli, et Torontos on liiga kaua venitatud ettevalmistustega. Soovitati, et õiged mehed saaksid õigetele kohtadele. Rootsi eestlaskond tahab tulla ESTO-84-le. Stokholmi pidustuste üldjuht Richard Norvell soovis, et ESTO-84 kujuneks sama võimsaks kui oli ESTO-80. Nii siis Toronto mehed — keerage varrukad üles ja asuge tööle, näidake mida oskate ja mida jaksate.

Peatus vanade heade sõprade Huusmannide perekonnas oli nagu kojuminek jõuluajal. Sõit skäärides ristipoja Jani 24-jalalises paadis 455-hobusejõulise mootori poolt lükatud on igavesti meeldejääv. Stokholm on tõesti Põhjamaade Veneetsia.

Kui tädipoeg Heldur Kingsepp mind järjekordselt lennuväljale sõidutas Helsingisse tagasi pöördumiseks, siis tundsin, et lähen tagasi koju. Olen armunud Soomesse, millest on saanud mulle teine kodumaa. Lennuki aknast välja vaadates, kordasin Soome hümni sõnu „Oi maamme, Suomi, synnyinmaa!"

(Lõpp)

Helsingi ja Stokholmi vahel ühendust pidav „Silja Line" uus lipulaev „Finlandia" on moodsaim ja suurim Baltimerel.

MALE

Toronto Eesti Maleklubi poolt korraldatud novembrikuu malemängu õhtu meelitas kohale paarkümmend maletajat ja pealtvaatajat.

Õhtu haripunktiks oli seitsmevooruline kiirmale turniir (2x10 min.) mis lõppes üllatavate tagajärgedega. Võitjaks osutus turniiri kohtunik Lembit Joselin, kes kaotas ainult ühe partii Ilmar Talvele. Teine ja kolmas koht jäi selgitamata, kuna 4 maletajat saavutasid 3½ punkti (Ilmar Talve, Valter Puna, Andrus Kõresaar, Jaak Järve) ja 2 maletajat said 3 punkti (Andres Loorits, Valdeko Pikkand), kellest igaüks oleks võinud poole või ühe punktiga saavutada teise või kolmanda koha. Maletamas olid veel: E. Pajo, P. Smeelen ja K. Söödor.

Järgmised maleõhtud, algusega kell 7 p.l., on 10. detsembril ja 14. jaanuaril Toronto Eesti Majas. Kõik on teretulnud.

Aeg

JÕULUTERVITUSI POLIITVANGIDELE

Aasta suurimad pühad — Jõulud on jälle lähenemas. Jõulupühiks saadame oma sugulastele ja sõpradele jõulutervitusi. Meilt ootavad häid jõulusoove aga ka okupatsioonivõimu vanglais, vaimuhaiglais ja sunnitöölaagreis vaevlevad Eesti vangistatud vabadusvõitlejad. Ärge unustage neid! Andke neile jõulutervituste saatmisega moraalset tuge. Kasutage jõulutervituste lähetamiseks alljärgnvaid aadresse.

Tallinna keskvangla: Eesti NSV, 200 001, Tallinn, Kalaranna 2, Uchrezhdenie YuM-422/1. Kinnipeetavad poliitvangid: Kaido Einman, Haldi Koppel, Dimitri Minjakov, Herbert Murd, Allan Sepp, Boris Serdjuk ja Aivar Temanen.

Tallinna sunnitöölaager: Eesti NSV, 200 001 Tallinn, Tisleri 31 a, Uchrezhdenie YuM-422/5. Kinnipeetavad poliitvangid: Kermo Alle, Jaanis Surva ja Viljo Vilba.

Mordva sunnitöölaager 385/3—5: USSR, 431200 Mordovskaya ASSR, Tengushevsky raion, Posyolok Barashevo, Uchrezhdenie ZhKh-385/3—5. Kinnipeetavad poliitvangid: Karl Anderson ja Alfred Kirotosk.

Permi sunnitöölaager 389/35: USSR, 618810 Permskaya oblast, Chusovskoy raion, Stantsiya Vsesvyatskaya, Uchrezhdenie VS-389/35. Kinnipeetavad poliitvangid: Veljo Kalep, Harald Kivilo, Valter Kukk, Kaarel Kõrboja, Rudolf Nüüd ja Olav Turu.

Permi sunnitöölaager 389/36: USSR, 618263 Permskaya oblast, Chusovskoy raion, Posyalak Kuchino, Uchrezhdenie VS-389/36. Kinnipeetavad poliitvangid: Linra, Matuson (Matus), Viktor Niitsoo, Mart Niklus ja Vetra.

Permi sunnitöölaager 389/37: USSR, 618801 Permskaya oblast, Chusovskoy raion, Stantsiya Polovinka, Uchrezhdenie VS-389/37. Kinnipeetav poliitvang: Tiit Madisson.

Jämejala valmuhaigla: Eesti NSV, 202 900 Viljandi rajoon, Pärsti külanõukogu, Jämejala Vabariiklik Psühhoneuroloogia Haigla. Kinnipeetav poliitvang: õpetaja Vello Salum.

Keskne poliitvangide aadress Moskvas: USSR, Moscow, Uchrezhdenie p/ya 5110/I, poliitvangi perekonna ja eesnimi. Seda aadressi võib kasutada kõigi poliitvangide osas, eriti aga järgmiste puhul, kelle asukohad on teadmata: Imre Arakas, Ülo Ird, Johannes Jaakob, Järvo, Jaan Kalju, Karl Kivilo, Johann Löwen, Leonhard Must, Eino Nurmsaar, Artur Johannes Pupart, Iivo Waldman, Valdur ja Karl Vares.

On soovitav, et jõulutervitus asetakse suletud ümbrikusse, mis postitakse tähitult ja vastuvõtutõendiga varustatult. Tagastatud vastuvõtutõend kinnitab, et jõulutervitus on kohale jõudnud.

Eesti Vangistatud Vabadusvõitlejate Abistamiskeskus, Box 34018, S-100 26 Stockholm, Sverige. Postzhiro 500104-5.

„MEIE ELU" talitus võtab vastu ajakiri

Triinu

tellimisi.

„KIRIKUÕIGUSE KÄSIRAAMAT"

EELK Konsistooriumi väljaanne. 1981. Arved H. Rossman. Stokholmis, 132 lehekülge.

Ilmunud raamat saabus äsja trükist ja saadeti Konsistooriumi poolt kõigile kogudustele tutvumiseks. Õpetajad ja koguduste juhatused vajavad hädasti sellist seaduste, seadluste, kohustuslike määruste ja eeskirjade kogu, et juhtida koguduste elu ühtlaselt ja häireteta. See raamat on ideaalselt selgelt ja otstarbekalt koostatud. Tuleb õnnitleda meie kirikut, kelle igal kogudusel erinevates maades on nüüd võimalik oma elu ja tööd korraldada ühtlaselt teistega. Meil on olnud senini põhimäärused aluseks ja juhtnööriks. Aga pisiasjades tõusis alati küsimusi. Senini suurte kogemustega õpetajad kodumaalt said anda praktilisi näpunäiteid, kuid neid mehi jääb aina vähemaks. Väljaspool kodumaad oma hariduse ja kogemused kogunud pastorid aga vajavad tungivalt sellist keskset kodumaal kehtinud eesti kiriku korraldust.

Selle kauni välimuse ja hea sisuga trükise autor on Arved H. Rossman. Sündinud Pärnumaal Vändra köstri pojana. Lõpetanud juristina Tartu Ülikooli ja töötanud kaua aastaid kodumaal Eesti Ev. Luth. Kiriku Konsistooriumi peasekretärina. Jatkas samas positsioonis paguluses kiriku juriidilise asjatundjana oma tööd kuni vanaduspuhkusele siirdumiseni.

Teose saatesõna on kirjutanud peapiiskop K. Veem teadusliku ülevaatena meie kiriku õigusliku seisundi kujunemisest ajaloo käigus. 17. trüki leheküljel annab K. Veem huvitava ja reljeefse ülevaate „Rahva Kiriku" mõiste arengust. Idee on tekkinud saksa filosoofi Fr. Schleiermacher'i mõtte maailmast, kuid kaugemale ei jõutud. Kirik oli igalpool maaisandate ja riikide juhtimise all.

Tsaaririigi lagunemisel jääb meie kirik riiklikust tolerantsist ilma kuid ajutine valitsus ei korralda edasi. Villem Reiman, hilis-ärkamisaja vaimline juht, hakkab ajalehes nõudma rahvakiriku idee rakendamist meie kodumaal. Ärksate pastorite ja mõnede koguduste esindajate poolt tehakse eeltööd ja I Kirikukongress saab teoks 1917 Tartus, kus teostubki rahvakiriku algatus. Kogudused organiseerivad endid alt ülesse praostkondadeks ja kirikuks oma valitud ametikandjate ja juhtidega. Tuleb mainida, et rahvakiriku algus tehti Eestis, teised maad järgnevad hiljem.

Autor oma eessõnas rõhutab, et ta tahab eesti kiriku tervikliku struktuuri säilitamiseks kaasaaidata ja ta on seda väga hästi teinud.

Raamat ise jaguneb kolme ossa.

I osa sisaldab konstitueerivaid akte. Siin antakse seadused ja määrused peapiiskopi ringkirjadest kuidas kogudused oma elu korraldavad erinevates asukoha maades. Kuidas kogudused suhtuvad nende kirikutesse ja kuidas meie kuulume üleilmlistesse organisatsioonidesse. Põhimõtted on selged. EELK Eksiilis töötab lahus kodumaal asuvast ikestatud kirikust. Ta jatkab Eesti Rahvakiriku traditsiooni vabas maailmas. Ta on tänulik vennaskirikutele igal maal nende abi ja majandusliku toetuse eest. Kuid ta teab, et see on ajutine. Meie siht on olla iseseisev ja kanda ise oma kulud, et jääda iseseisvaks.

II osa on Kiriku Põhimäärused seadluste ja lisadega. Näiteks õp. abiliste seadlus, Usuteaduse Instituudi põhikiri kandidaatide eksamineerimise kord, kiriku välisameti ülesanded ja kiriku kirjastuse ning fondide raamseadused. Need lisad annavad külmadele normidele sisu ja soojuse. Eriti hinnatavad on õpetaja valimise kord ja kuldristi annetamise statuut.

III osa toob ära lisad kehtivatele seaduse normidele ja ka alused. Näiteks Eesti Vabariigi „Kirikute ja Usuühingute Seaduse" teksti 1934 aastast, mis tagas riigi autoriteediga kirikule enesekorralduse õiguse. Edasi veel organistide kutseeksamite kord ja kirikuhoonete kasutamise juhis ja muud.

See on suurepärane teatmeteos ja juhtnöör tegutsemiseks. Soovitan soojalt igale koguduse ametikandjale ja juhtidele seda omale muretseda. Autorile olgu aga meie kõikide tunnustus ja tänu.

PIISKOP KARL RAUDSEPP

SPORT

★ Rahvusvaheline Olümpia Komitee (ROK) andis 1988 a. suvised mängud Seoul'ile, Lõuna-Korea ja talvised mängud Calgary'le. Seoul võitis Nagoya, Jaapani 52:27 häälega ja Calgary võitis Falun'i, Rootsi 48:31 häälega. Nõukogude Liit hääletas võitjate vastu. Seoul, kavatseb kulutada $360 miljonit ja Calgary $415 miljonit.

★ Esmakordselt ROK kutsus 30 atleeti osavõtma kongressist mis peeti septembri lõpul Baden-Baden'is, Lääne-Saksamaal. Inglane Coe, kuldmedalimees 1500 m Moskvas, oli atleetide esindajaks ja tema nõudis, et „drug'e" tarvitavad atleetid eemaldatakse spordist eluks ajaks, samuti ka treenerid ja asjaosalised arstid. Samuti soovitati et komitee liikmed peaksid olema aktiivsed sportlased või hiljuti spordi lõpetanud.

★ Ameerika Masterite esivõistlusel augustis Kalifornias sooritati kaks maailmarekordit: Jim Burnett, 41 a. jooksis 400 m 49,36 sek. ja Judy Fox, 40 a., viis 5000 m rekordi alla 16.57,4. Ernie Billceps, 44 a., sai esimeseks Masteriks kes jooksis 1500 m alla 4 minuti — 3.59,8!

erk

KORTERID

Üürile anda alates 10. jaanuarist 1982 teisel korrusel

2 TUBA, KÖÖK

ja vannituba. Eesti Maja lähedal. Tel. 422-4141

TÖÖPAKKUMISED

Vajame

KORREKTORIT

osalise tööjõuga.

„MEIE ELU" — Tel. 466-0951

Külastage „MEIE ELU"

MITMESUGUSEID SOBIVAID

JÕULUKINKE

HELIPLAATE
EESTI VÄRVIDES KÜÜNLAID
HÕBE JA KULD EHTEID
KERAAMIKA VAASE
MAALE (raamitult ja raamimata)
PUUST KINKEESEMEID
SAUNASEEPE JA TARBEID
RAAMATUID
jne.

LAUALINU JA LINIKUID
(ka jõulu motiividel)
SOHVAPATJU
VARRASTEL KOOTUD SALLID

958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 — Tel. 466-0951
(EESTI MAJAS, II KORRAL)

KÕIGILE EESTI RAAMATUHUVILISTELE

„Välgumärgi kasvandikud" — see on pealkirjaks raamatule, mis käsitab eesti noorte sõjateekonda II-es maailmasõjas. „Välgumärgi kasvandikud" olid poisid, kes värvati lennuväe abiteenistusse, kas vabatahtlikult või mobilisatsioonikorras, ja nende vanus kõikus 13—17 eluaasta vahel. See juhtus siis, kui meie vana vaenlane oli jälle jõudnud meie kodumaa piiridele ja iga eesti noore südames oli tung relva haaramiseks, et oma kodumaad kaitsta.

Asjad aga ei läinud plaanikohaselt ja nii näeme, selle ülalnimetatud raamatu veergudel, neid noori poisse kodumaalt lahkumas, püss käes ja kott seljas, rongidel, autodel, laevapardal või ka jalgsi seljataga kahurimürin ja suitsusambad põlevatest linnadest-küladest. Pooled neist põgenevad metsa et seal oma võitlust jatkata, teised aga võitlevad koos oma sakslastest relvavendadega Kuramaal ja Sõrve Sääres, mille nad lõplikult evakueerivad 24. nov. 1944 ja millistes võitlustes kolm neist Raudristi teenivad (EK II). Edasi on nad Saksamaal mitmetes õppelaagrites — ka Tshehhimaal, Poolas ja lõpuks Taanis, kuna osa neist Kuramaa kotti jääb kuni sõja lõpuni ja alles peale kapitulatsiooni sealt põgeneb. Kuus neist antakse koos ühe eesti ohvitseriga ja sadade läti ja saksa kamraadidega Rootsist Nõukogude Liidule tagasi ja umbes saja ümber jääb neid Kuramaale sisse, kuna mõned tosinad neist siiski mereteed kaudu Saksamaale teistele järgi jõuavad.

Raamatus leidub peale üldise ajaloo veel palju väljavõtteid päevikuist ja mälestustest, mõned kurvad, teised lõbusad; siis on lehekülgede kaupa pilte ja dokumentide ärakirju, fotokoopiaid, karikatuure ja omaloomingut, suuremalt osalt senini avaldamata. Raamatu on läbi lugenud ja heaks kiitnud eruleitnant Ignas Tõrmaküla, endine Uklei/Zedelghemi lehetoimetaja, kes ka raamatule eessõna kirjutas.

Lennuväe-Poiste Klubi oma aastakoosolekul, 31. oktoobril 1981 Toronto Eesti Majas otsustas üksmeelselt raha kokku panna ja raamatu trükki lasta. Raamat peaks lugejail käes olema hiljemalt 25. sept. 1982, mil toimub ühine 55-a. sünnipäevapühitsemine Toronto Eesti Maja suures saalis. Seal võetakse ka oma „Aja Raamat" ametlikult vastu. See umb. 500 leheküljeline kõvas köites raamat on suures 6¾"x10" formaadis, kunstnik Joann Saarniidu kaanekujundusega ja paljude piltide-plaanidega, peaks igale endisele Lennuväe-Poisile mõjukaks mälestusteoseks olema — olime sama noored, kui Vabadussõjas välja astunud koolipoisid, meid oli rohkem (üle 3000-de) ja kandsime veelgi suuremaid kaotusi — aga meile ei püstitanud keegi kuskil sammast, vaid meid lasti aastate kaupa vangilaagreis vireleda, nii siin-kui-sealpool eesriiet. See Raamat on meile mälestussambaks.

Käesolevaga pöördub Lennuväe-Poiste Klubi raamatufond üleskutsega kõigi kaasmaalaste poole, kes raamatut saada soovivad — täitke ära lisatud tellimiskupong ja saatke see koos rahakaardi või tshekiga hiljemalt 1. veebruariks 1982 aadressil: K. Jõgi, 55 Duggan Ave., Toronto, M4V 1Y1 Ont. Canada. Tshekk kirjutada „Lennuväe-Poiste Klubi Raamatufond" nimele.

Raamatu hinnad: Kanada $35.00, USA $30.00, Inglismaa £15.00, Saksamaa DM 65, Rootsi 160 krooni, Austraalia A$25.—, Uus-Meremaa $35.00.

Lennuväe-Poiste Klubi Raamatufondi juhatus: M. Aviste, K. Jõgi, H. Kannel, H. Meindok, E. Oder, M. Pedel, A. Timits ja G. Toming.

TELLIMISKUPONG

Lennuväe-Poiste Klubi Raamatufond
c/o Kalju Jõgi
55 Duggan Ave.
Toronto, Ont. M4V 1Y1
Canada

Palun mulle saata ..... eks. „Välgumärgi kasvandikud" Hind $35.00

Nimi ..... Aadress .....

Lisan siinjuures ....

Kuupäev ....

....

(allkiri) (mitte unustada posti koodi)

MEIE MAKSAME TEILE KUNI $800 KUI TULETE ÄRA ÕLIKÜTTELT

TEIE HOIATE KOKKU RAHA KUI TULETE ÄRA ÕLIKÜTTELT, SEST ÕLIHIND ON TÕUSNUD JA TÕUSEB PIDEVALT.

Õliga kütmine on harjumus, mis sai omaseks kanadlastele, kui õli oli odav ja külluses. Tänapäeval õli tootmise kulud üha suurenevad. Kanadal on energia valikut, aseained on odavamad kui õli.

Kanada Õli Asendamise Program (COSP) on föderaalvalitsuse peamine Natsionaalne Energia Program.

COSP pakub maksustatud soodustust ülemmäär $800, see katab juba pool sisseseade ja töötasust, kui lasete oma kodus soojaveekütte õliga ümber vahetada millegi muu peale.

Maja milles on kaks või rohkem iseseisva korterit ja millel on keskküte mis on kõetav õliga, kütte ümbervahetamise korral kvalifitseerub COSP soodustusele, mis ulatab $1,000 — $5,500.

KUIDAS TEHA SOOVIAVALDUST SOODUSTUSE SAAMISEKS

Õli aseaine valikud Kanadas on väga erinevad.

- COSP alusel üle minna elektriküttele võtke ühendus teile kõige lähedasema Hydro bürooga informatsiooni ja sooviavalduse formulaaride saamiseks.
- Üleminekuks gaasile võtke ühendus oma lähema gaasi kompanii bürooga, kust saate informatsiooni ja sooviavalduste formulaarid.
- COSP alusel üleminekuks „Propane'ile", puuküttele, päikeseenergiale või mõnele muule uuendatavale energia allikale informatsiooni saamiseks kirjutage: EnerSave, P.O. Box 3500, Postal Station "C", Ottawa, Canada K1Y 4O1.

Kanada Natsionaalse Energia Programmi oluline osa on meie õlitarvitamise vähendamine.

Energy, Mines and Resources Canada / Énergie, Mines et Ressources Canada

Canada

Sugulaste ja sõprade meelespidamiseks sobiv kingitus — „MEIE ELU" aasta või poolaasta tellimine

Saatke „Meie Elu" talitusele tellimine ja meie saadame teile üleandmiseks kinkekaardi, või saadame teie nimel otse saajale.

Tellin „MEIE ELU" (aastaks, poolaastaks):

Hr., pr., prl. .....

Aadress: .....

.....

Tellija nimi: .....

Aadress: .....

.....

Palume käesolev kupong täita ja saata koos rahaga „Meie Elu", 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

Tallinna moemaja Helsingis

HELSINGI (M.E.) — Tallinna Moemaja külastas Helsingit. „Helsingin Sanomat" kirjutas sel puhul, et „Tallinnan Muotihuone" peatus siin „tagasihoidlikult ning napihääleliselt Nõukogude Liidu kultuuri- ja teaduslikus keskuses". Moemaja direktor ütles, et „Moemaja on asutatud 25 aastat tagasi ja selles töötab kaksteist kavandajat koos 250 töölisega. Mudeleid valmib aasta jooksul 1200, mis esitatakse Eesti viiele riietustehasele, üle 20-le mujal NSV Liidus asuvale tehasele ning moeajalehele „Siluett". Umbes üks kolmandik kukub välja, kaheksasada läheb toodangusse. Valiku teevad vabrikute nõukogud, mille koosseisu kuulub peale tehnilise ja turustamise asjatundjate ka vabriku oma kunstnik."

Direktor Tiina Tabor jälgib, kui vähegi võimalik, rahvusvahelist moodi. Pärast pikka mõtlemist tunnistab ta küsitlejale, et talle kõige südamelähedasemaks olevat prantsuse moed. Seevastu moenäituse teadustaja Krista Kajandu ütles, et talle meeldib kõige rohkem itaalia mood.

„Helsingin Sanomat" märgib, et eesti rõivad erinevad Lääne-Euroopa riidemoest, sellest hoolimata olevat võimalik tähele panna, et Eestist leidub oskavaid kavandajaid. Ajaleht kaldub siiski arvamusele, et just need väikesed näidised olid kavandatud võib-olla ainult moeajalehe „Siluett" või näidendite jaoks, sest „need tuletasid meelde ateljeeriideid, vaevalt olid need kavatsetud masstoodanguks".

Vaipade ja mööbli PUHASTUS
auruga (steamcleaning)
Helistada ERIK LOKBIK
tel. 447-9834

Elli Kalvik

ILURAVI

Võideldes seda igivana võitlust

Psühholoogiliselt kõneldes on õige — oleme nii vanad kui tunneme, kui aga tegemist välimusega, siis on rohkem mõte ja tahtmine koos väikese kosmeetilise abiga, mis otsustavad kui vanad me välja näeme.

Hoolitsemine naha eest on alati olnud oluline, kuid eriti vajalik on ta üle 40. eluaasta. Nim. hakkavad sellest vanusest peale hävima meie loomulikud õlid ja mahlad näonahas. Ka vee sisaldavus naha koosseisus väheneb ja nahk hakkab mõjuma kuivana ja elutuna. On saabunud aeg, mil peame tõsiselt hakkama mõtlema naha korrashoiule.

KREEMITAMINE

Hea puhastuskreem on siis väga tähtis naha puhastamiseks mustusest ja jumestusvahendeist. Sellele peaks järgnema naha värskendamine ja pooride kokku tõmbamine näoveega, vastavalt teie naha tüübile, kas siis lahjema või kangema vedelikuga (refresher või astringent). Lõpuks loputame leige veega ja niiskuse saamiseks laseme veel nahal kuivada. Juhul kui peaksite kasutama nahahäirete tõttu hügieenilisi seepe, siis on hea loputamine veel eriti oluline, sest kõige väiksemgi annus seepi tekitab nahale jäädes varajasi jooni.

Järgneb naha kreemitamine jällegi nahatüübile vastava toite ja niiskustsisaldava toitekreemiga veel niiskele nahale. Selline meetod aitab sulgeda niiskust pooridesse. Lisame veidi joonteõli kohtadele, kus puuduvad rasvanäärmed, nagu silmade ja suu ümbrus ja kael.

Kord nädalas teeme vereringvoolu ergutavat maski, mis elustab ja toidab näonahka. Ka puhastab ta naha pärast suvist päevitamist sinna kogunenud naha surnud rakukestest, te oma näo kontuure, sest ruuzhiga saab tekitada illusiooni ideaalsest näokujust.

Puudrit kasutame väga tagasihoidlikult, sest ta settub sageli joontesse ja seega toonitab vanust ja annab elutu ilme nahale. Lõpetatud jumestamine vanemale nahale ei tohi olla liiga matt ega ka läikiv. Huulepulgaks on sobivamad heledad roosad, korallid ja punased.

Silmi on sageli kutsutud „hinge peegliks", kuic vale jumestus võib jätta nii hingest kui ka iseloomust väga vale mulje. Kui aga üldsegi ei kasuta jumestusvahendeid, siis mõjub see peegel jällegi tuhmina. Kuldse kesktee leidmiseks kasutame ka silmadele mahedaid toone, mis rohkem varjundavad kui värvivad. Näit. sinakas hallid, hallikas pruunid ja ploomi varjundid on selleks väga sobivad. Veidi ripsmetushi hallis või pruunis toonis aitab toonitada ripsmeid ilma et näoilme muutuks teravaks ja kalgiks. Juhul kui te ei ole harjunud kasutama spiraalikujulist ripsmetushi, siis kasutage kivikujulist maskaarat ja väikest harjakest. Viimasega saate rohkem kontrollida kui palju ja paksult kasutate.

Ka silmakulmudel on tähtis osa meie üldise näoilme kujundamisel. Halvasti s.t. mitte vastavalt näokuju vajadusile vormitud või jumestatud kulmud võivad rikkuda kogu välimuse, tehes meie ilme kalgiks või andes meile ehmunud väljanägemise. Seega on kulmuvärviks sobivad ainult pruun või söehall, vastavalt sellele kui palju hõbedat on juustes.

On kolm põhilist jumestusviga, mis esineb sageli vanemate daamide juures: liialdatult tumedad kulmud, liiga ohtralt kasutatud ruuzh ja huulepulk, mis on valgunud huulteääre joontesse. On otstarbekas õppida kasutama huulepliiatsit või harja. Viimase abil saame piiritleda huuli ja tulemuseks on puhas, selgelt defineeritud suu. Ka osutub see majanduslikuks, sest harjakese abil saate kasutada ära viimase värvi huulepulgast. Huuled kuivatage kergelt pehme paberiga ja kasutage veidi huuleläiget huulte keskele.

eriti kahjulik on nahale kui need rakud jäävad nahale kauaks. Nagu väikesed lademed kogunevad nad üksteise peale ja kuna nahal puudub hingamise võimalus, ning kreem ei pääse nahani, siis tekivad sinna varajased kortsud. Pärast puhastavat mask „dinner party pick-up" mõjub nahk puhtana ja selgena. Kadunud on ka sügisene ärakaduva päevituse koltunud jume ja taastub naha õrnus.

Hommikul värskendame nahka leige veega ja kreemitame päevakreemiga, jällegi niiskele nahale. Päevakreemid on kergema koosseisuga ja sisaldavad vitamiine ja niiskust vastavalt vajadusile.

JUMESTAMINE

Mis puutub jumestamisse, siis alates aastast 40 peaksime seda väga kergekäeliselt kasutama. Jumestuskreem või vedelik olgu väga kerge ja värvitoonilt nii lähedane näonaha toonile kui võimalik. Juhul kui nahal esineb vanadusest põhjustatud pruune laike, siis katke need enne selleks otstarbeks müügiloleva kreemiga. Viimane on pulga kujuline ja libiseb kergelt üle naha s.t. „cover stick".

Jume elustamiseks kasutame tagasihoidlikult roosakat ruuzni põskedele. Selleks on väga oluline, et tunne-

(Küsimused vastamiseks saata „Meie Elu" toimetusse või otseselt: Elli Kalvik, 166 Sherwood Ave. Apt. 2, Toronto, M4P 2A9. Tel. 483-1515)

Ameerika maadlusajaloost

KUI ABERG JA LURICH OLID TÕMBENUMBRIKS NEW YORGIS

Maadlus on vanemaid, kui mitte vamin spordiala inimsoo ajaloos (on neid, kes oletavad, et „võidujooksmine" võis olla veelgi varasem inimese võistlus-instinkti väljendusvorme). Juba kõige vanemad säilinud kiil- ja raidkirjad, koopa ja hauakambri joonistused ja maalid ja muud leiud tõendavad, et maadlus kõigis oma tänapäeval tuntud vormides — nii vöövõitlusena ja teistes pidevat kontakti nõudvates stiilides kui ka „lahtise" maadlusena — oli tuntud juba ajaloo algaegadest peale. Kui Inglismaalt (ja Prantsusmaalt) pärinevad esimesed valged kolonistid asustasid Põhja-Ameerika mandri, avastasid nad, et peagu kõik siinsed pärismaalaste suguharud harrastasid maadlust. Nad ise jätkasid siin oma päritolumaadelt kaasatoodud mitmesuguste võistlus-stiilide harrastamist laialt levinud rahvaspordina. Peagu igal kogukonnal olid oma suure jõu ja osavuse poolest silmapaistvad kohalikud maadlus-kuulsused, kes vahel saavutasid tunnustuse ka maakonna parimatena. Mingeid ülemaaliselt organiseeritud meistrivõistlusi siis veel ei tuntud.

On teada, et George Washington ja Abraham Lincoln olid nooruses erakordsete võimetega maadlejad. Mõlemad mehed olid muidugi — võrreldes oma kaasaegse generatsiooni keskmiste kehamõõtmetega — hiiglased, Washingtoni olles 189 sm (6' 2½") pikk ning tugevakondilise atleetliku figuuriga. Lincoln 193 sm (6' 4") pikk ja kõhnem, kuid vintske ja tihe.

Georg Lurich oma parimates aastates.

Euroopast kaasatoodud paljudest maadlusviisidest omandas ajajooksul üha suurema populaarsuse ameeriklase iseloomule rohkem sobiv võtete-vaba nn. Lancashire'i stiil, mis mõningate kohalike muudatustega 19. sajandi lõpuks välja arenes ameerika vabamaadluseks iseloomustava nimega „catch-as-catch-can" — ja sajandi vahetusel teised maadlusviisid välja tõrjus. Kuid huvitav on märkida, et vahepeal — samaaegselt maadlusspordi maalt linnadesse jõudmisega ning võistluste organiseerimise väljakujunemisega — oli umbes k ahekümne aasta jooksul Ühendriikides domineerivaks võistlus-stiiliks euroopalik prantsuse ehk kreeka-rooma maadlus, mis teatavasti keelab võtete teostamisel jalgade rakendamise. Selle üheks põhjuseks oli, et tolle võistlusviisi silmapaistvamaks esindajaks ja üldse Ameerika parimaks maadlejaks neil aastatel oli suur ja tugev New Yorgi politseinik, hiljem elukutseline maadleja William Muldoon. Muldoon oli karsklane ja fanaatiline kehakultuurlane, ja ühtlasi erakordne isiksus, kes tolle aja võrdlemisi distsiplineerimata spordipublikut omapärase, kuid siira moraalitsemise, väärika käitumise ning teatraalse tõsidusega suutis otse hüpnootiliselt võluda. Millele väga tähtsa elemendina lisandus, et Muldoon suutis võita ka välismaa atleete. Ameeriklane soovib ju uskuda, et Ameerika atleedid on parimad maailmas — ja kui Muldoon 1883. aastal võitis inglase Edwin Bibby, ja seejärele prantslase Riga ning hispaanlase Martino, hakkas ta end maailmameistriks nimetama — ja tema populaarsus mitmekordistus. Kõige kuulsamaks välismaalaseks, kellega Muldoon matil kohtus, oli aga sakslane Karl Abs. Nendevaheline matsh lõppes kahe tunni järele viigiliselt.

Tema kodumaistest vastastest olid tugevaimad William Miller ja Clarence Whistler. Mõlemaga kohtus ta mitmel korral, ning kaks neist matshidest — üks kummagagi — olid eriti tähelepanuväärsed oma kestvuse poolest. Tema 1881. aastal asetleidnud kohtumine Milleriga jäi viiki pärast üheksa tundi ja 35 minutit kestnud maadlust — ja umbes samal ajal toimunud matsh Whistleriga lõppes samuti viigiliselt pärast kaheksa-tunnilist heitlust. Vist ainult üks matsh maadlus-ajaloos on kestnud kauem — see on muidugi eestlase Martin Kleini ja soomlase Asikainen'i 11-tunniline kohtumine Stokholmi olümpiamängudel 1912. aastal.

Muldooni hegemoonia Ühendriikides kestis kuni umbes 1895. aastani, mil ta 50-aastasena tegevspordist loobus. Tema järeltulija Ameerika meistrina oli Ernest Roeber, tubli maadleja, kelle mati-edu aga polnud nii ülivõimas ega isiksus nii magnetiline kui Muldoonil, ja mõne lühikese aasta jooksul tõrjus vabamaadlus — catch-as-catch-can — kreeka-rooma maadluse Ameerikast täiesti välja. Selle ala Ameerika meistriks oli ühe silmaga sõekaevur Tom Jenkins, kes mitmel aastal võitmatuks jäädes end maailmameistriks hakkas titulcerima.

HACKENSCHMIDT

Sellele pretensioonile tegi aga varsti lõpu eestlane Georg Hackenschmidt, kes pärast kahe-aastast sensatsioonilist karjääri Euroopa mandril kreeka-rooma maadluses oli 1902. aastal Inglismaale elama asunud ja seal kohalike music hallide dzhentelmenliku sangarina ka vabamaadluses võitmatuks osutunud. Kui Tom Jenkins 1904. aastal Inglismaad külastas, alistas Hackenschmidt tema suurema vaevata kreeka-rooma maadluses. Ja kui Hackenschmidt aasta hiljem oma Austraalia reisilt Ühendriikidesse jõudes Jenkinsiga vabamaadluses rinnad kokku pani, kordus sama lugu — New Yorgi ajalehtede teatel ei tulnud „Hackil" end eriliselt pingutada. Vabamaadluse maailmameistri tiitel oli nüüd vaidlematult eestlase oma, lisandudes tema 1901. aastal kahel korral omandatud kreeka-rooma maadluse maailmameistri nimele.

Mis Hackenschmidtile saatuslikuks sai — lisaks tema üha sagenevatele põlvehädadele — oligi asjaolu, et ta oma võitudeks eriti pingutama ei pidanud. Ei Inglismaal, Ameerikas ega mujal ingliskeelt kõnelevas maailmas ei olnud tal tõsiseid vastaseid. Nii et kui üks uus, osav, tugev ja kaval vastane — Frank Gotch — lõpuks üles kerkis, ei mõistnud ta teda tõsiselt võtta. Gotch oli Jenkinsi käest Ameerika meistri tiitli ära võtnud, ja valmistus 1908. aastal ebatavalise põhjalikkusega kohtumisele Hackenschmidtiga, mil viimane ilma mingi eri-treeninguta ühest USA linnast teise rändas demonstratsioon-matshe pidades ja seltskondlikes kohustusis osaledes (kaasa arvatud visiit Valgesse Majja, kus president Theodore Roosevelt temale ütles: „Kui ma ei oleks Ühendriikide president, sooviksin ma olla Georg Hackenschmidt.")

Kohtumisel Gotchiga avaldas Hackenschmidt, et tema vastane oli erinevalt tema senistest rivaalidest üliagressiivne, hoolimatult toorusi rakendav maadleja, kes pealegi oma keha oli sisse õlitanud, mis Hackil võtete teostamist raskendas. Pärast kahe-tunnilist tulemusteta heitlust, mil vahekohtunik eestlase proteste ignoreeris, loobus üleni verine Hackenschmidt edasi võistlemast, ja tunnistati kaotajaks. Kolm aastat hiljem toimuvale tasuvõistlusele valmistus Hackenschmidt tõsiselt, ja oli võibolla oma elu parimas vormis. Kuid paar nädalat enne matshi Chicago suures Comiskey pallipargis tabas teda tõsine põlvevigastus. Lojaalsusest oma sõbra ja mänedzheri Jack Curley vastu, kes oleks võistluse tühistamisel rängalt majanduslikku kahju kannatanud, nõustus ta raske südamega matile minema — ja kaotas, loobudes seejärel tegevspordist.

Paljud spordi-ajaloolased ütlevad, et Hackenschmidti tagasitõmbumine tähistas maadluse nn. kuldse ajastu lõppu Ameerikas ja Inglismaal, kuigi sellele järgnenud aastad kuni Esimese maailmasõjani, ja siis uuesti kuni 1930. aastani veel küllaltki hoogsad ja huvitavad olid. Siis algas elukutselise maadluse kiire degenereerumine, selles alati sisaldunud tsirkusliku elemendi ülerõhutamisega, kuni ta viimasel veerandsajandil on jõudnud ja jäänud täiesti mitte-sportliku meelelahutuse tasemele.

LURICH JA ABERG

Kui Lurich 1912. aasta detsembris ja Aberg aasta hiljem Ameerikasse jõudsid, oli elukutseline maadlus seal veel elujõuline — ja ühtlasi veel enamvähem sportlikul tasemel, mille langemist liigselt tsirkuslikku sõiduvette takistas mitmel pool, näiteks Chicagos, kohaliku administratsiooni range järelvalve (poksivõistlused olid Chicagos neil aastatel muide keelatud).

Lurichi esimene hooaeg Ameerikas, 1913. aasta jaanuarist maini, oli küllaltki edukas vaatamata sellele, et ta siis oli juba 37-aastane, et ta nimi Ameerikas oli täiesti tundmata, ja et ta vabamaadlust vaid puudulikult tundis. Tema esinemised kujunesid silmapaistvateks sündmusteks, milledel ta suutis publikut üles kütta oma efektse esinemisega. Teda kuus nädalat enne kohtumist Gotchiga tabanud käevigastus aga ilmselt ei lasknud teda näidata oma täit potentsiaali vabamaadluse maailmameistri vastu, mistõttu kaotused matshi mõlemas raundis tulid vahest kiiremini, kui see tema täisvormi puhul oleks toimunud. Mitmed teised tema sel kevadel asetleidnud matshid — nagu kaks kohtumist kuulsa poolaka Stanislaw Zbyszko-Cyganiewiczga, matshid pärastise Ameerika vabamaadluse meistri dr. Benjamin Rolleriga ja Gotchi protezhee Marion Plestinaga jne, olid aga huvitavad ja ülipõnevad sündmused. Hiljem, 1914. aastast peale, oli Lurichi juures märgata kohati teatud vormilangust, kuid tema populaarsus maandluspubliku juures jäi endiseks — Lurichi nimi garanteeris alati võtete-rohke ning põneva maadlusmatshi.

Üks omapärasemaid perioode USA maadlus-spordi ajaloos on ajajärk 1915. aasta maist kuni 1916. aasta jaanuarini, mil New Yorgis korraldati teineteise järele kaks suurt osavõtjate-rohket tshempionaati kreeka-rooma maadluses. Viimast neist on nimetatud suurimaks maadlusturniiriks, mis Ameerikas kunagi peetud. Mõlemal nendel osalesid ka Lurich ja Aberg, ning võitjaks tuli mõlemal Aberg maailmameistri tiitliga. Nende korraldajaks oli ajakirjanduses „salapäraseks välismaalaseks" nimetatud Samuel Rachmann, ja on põhjust arvata, et nende mõlema organiseerimisel oli mängus ka Lurichi suured kogemused ja organiseerimis-talent (nagu seda oma äsjailmunud raamatus olen lähemalt kirjeldanud). Muide, Aberg, keda seni Ameerikas soomlaseks või ka venelaseks oli nimetatud, esines neil maadlus-turniiridel „Eesti tshempioni" nime all, kandes võistluste eelseil igaõhtustel esinejate paraadidel isegi vastavat sini-must-valget õlalinti! Ka seda võib pidada Lurichi poolt korraldatud võtteks.

Ka äriliselt osutusid mõlemad turniirid edukaiks — pealtvaatajaid tuli rohkelt, nii et peagu igal maa ilusõhtul võis arvestada täismajaga. Kõik see oli üllatav Ameerikas (milline üllatus peegeldus ka tolleaegses ajakirjanduses), kus kreeka-rooma maadlus-stiili peeti igavaks ja ameeriklase iseloomule mitte-sobivaks, ja kus juba ligemale kakskümmend aastat oli domineerinud catch-as-catch-can.

Varsti pärast seda selgus, et kreeka-rooma maadluse comeback oli olnud siiski vaid ajutine nähtus, põhjustatuna võibolla nende tshempionaatide uudsest, euroopalikult organiseeritud iseloomust, ja neil arvurikkalt esindatud maadlus-staaridest (kaasa arvatud mitmed uued lootustandvad ameeriklased, nagu Ed „Strangler" Lewis, kes tegi kaasa nii vabamaadlejana kui ka kreeka-rooma stiilis). Pärast neid kahte turniiri vähenes huvi kreeka-rooma maadluse vastu uuesti, ja ei ole siin enam kunagi populaarne olnud. Ka Lurich ja Aberg võistlesid oma viimsel Ameerikas-viibimise aastal — nad sõitsid tagasi Euroopasse 1917. aasta märtsis — peagu eranditult ainult vabamaadluses.

V. VEEDAM

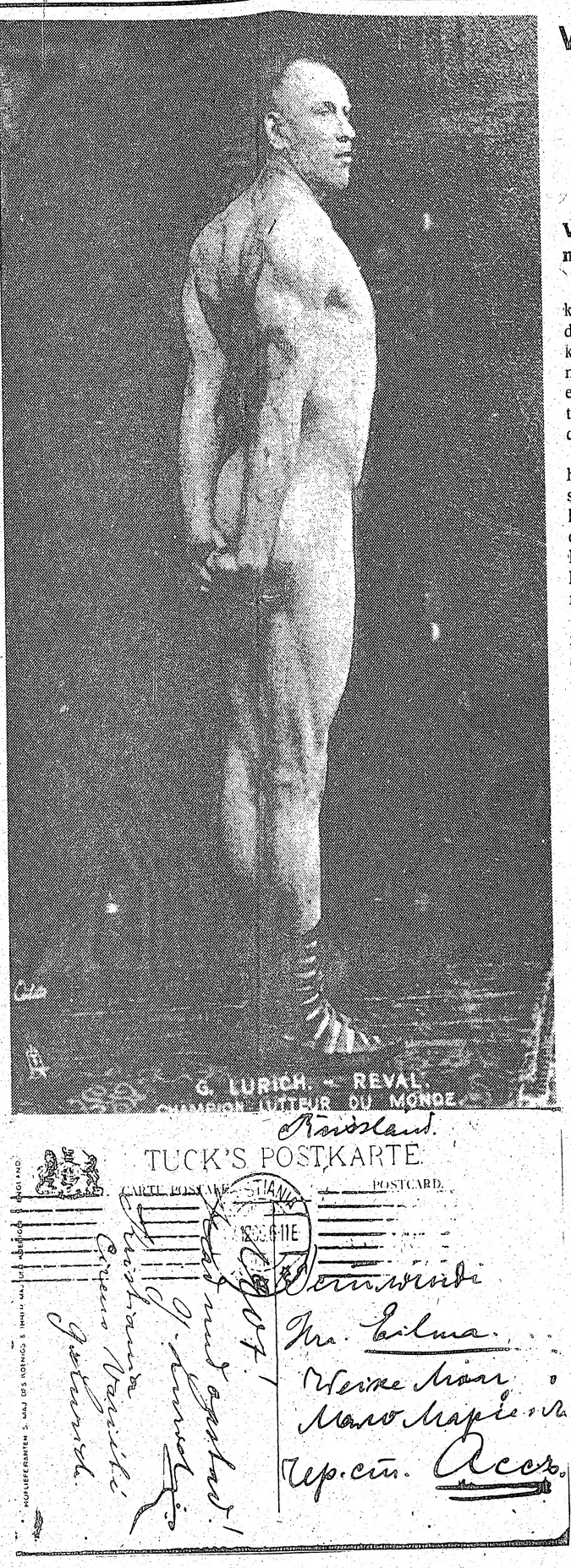

Kui tänapäeval „Bodybuilding" on muutunud ekstreemseks harrastuseks ja oma lihaseid publiku ees paisutavad isegi naised, siis varemalt uhkustasid musklitega vaid rammumehed. Ülaltoodud ülesvõte on suurendus haruldasest postkaardist, mille maailmakuulus eesti maadleja Georg Lurich 74 aastat tagasi saatis Väike-Maarjasse. Üks kaasmaalasi Argentiinas leidis selle oma paberite hulgast ja saatis Torontosse Ferdinand Pajumäele.

Esimene foto Georg Lurichist. Tulevane jõukangelane istub esimeses reas kolmandana vasakult, vaatega vasakule. Foto a-st 1891.

Vihmane suvi Eestis

LINNARAHVAS AITAS PÄÄSTA KARTULISAAKI

Kartul on Eestis „teine leib" ja seda on tänavu napilt. Kui Kesk-Venemaa kannatas põua tõttu, siis valas Eestis suvi läbi vihma, mis takistas teraviljalõikust ja mädandas kartuleid.

„Põld oli pehme ja lausvesi läikis kartulivagude vahel", kirjutab „Kodumaas" Kalle Mälberg. „Tänavune kartulivõtt on rohkem inimjõudu nõudev, sest põllud kombaine hästi ei kanna — tuleb rootormasinad traktori või isegi hobuse taha rakendada."

„Tänavune suvi oli Harjumaal vahest kehvem kui kusagil mujal", lisab peaagronoom Toivo Veenre ühes kommentaaris. „Vihm kestis kevadest peaaegu lakkamatult sügiseni. Kartul jäi ummuksisse, ei õitsenud. Lehemädanikutõrje uhtus vihm minema."

Rakvere rajooni Vinni sovhoositehnikumi direktori asetäitja tootmisalal Tõnu Reissaar nentis, et kuigi ta on juba viis aastat sealmail töötanud, ei mäleta ta ühtki niisugust sügist, mis oleks kõik tööd niivõrd ühte kuhjanud. Isegi mitte 1978. aasta oma polnud niisugune, see oli lihtsalt märg sügis.

LINNARAHVAS KORISTUSTÖÖL

Kehva saagi juures manitses partei tegema koristustööd hoolikalt. Kui mõnelpool vaevalt saadakse kätte seemnekartul tulevaks aastaks, siis tuleb noppida mullast ka viimane mugul. Seda teevad kooliõpilased. Vinnis olid näiteks kartulit võtmas õpilased Rakvere kolmest keskkoolist, Narva Politehnikumist, Tartu Ülikoolist ja Tallinna Politehnilisest Instituudist.

Teisigi saadeti linnast kartulipõldudele. Kirjandusrahva „kartulipäevast" annab Kalle Mälberg elava pildi:

„Rahva Võidu" kolhoos on üle Eesti tuntud tubli majand ja asub kohe Tallinna külje all. Sinna seekordne abivägi läkski. Keskasulast paar kilomeetrit eemal ühe vana talu ahervareme ümber oli 30—40 hektarit kartulipõldu, osalt võetud, osalt veel maas.

Kolhoosi mõlemad bussid õõtsutasid linnasttulijad kartulipõllu keskel kõrguva kivikuhila juurde. Kirjastuserahvas — 14 inimest — sai naabriks kuus noort Saku õllevabrikust. Silm seletas taamal veel pika vaojao kirevates jopedes kooliõpilasi.

Rapla Keskkooli õpilased Kuusiku katsebaasi kartulipõllul.

... Noorepoolne brigadir, hõlmab laiali, aga sammus juba maamõõdulatiga vehkides künkaharjalt allapoole, lepavitste kuhil kaenla all kahanes üha: 20 meetrit ja 2 inimest — nii oli noppijate seltskond üsna varsti paika pandud. Kivihunniku kõrvalt võeti kergetest plekkanumatest improviseeritud ämbrid ja laudadest vakakastid. Ei mingit hoovõttu. Juba lähenes traktor vana küüni poolt podisedes, tiivik peksis vao vasakule. Silmaga kaedes oli selles paakunud mullakamakaid, umbrohumättaid ja midagi heledat sekka. Oli see kartul väi kiviklibu? Pilk lahtiajamata vaole pani küll pisut kahtlema — lehemädanik oli vaksapikkused peenikesed kartulivarred üsna mustaks võtnud. Jaa, selle jao pealt vist suurt saaki loota pole, arutasime endamisi. Traktor keerutas vao laiali ja läks omatahtsi edasi. Lõin saapaninaga paar kokkujäänud mullakamakat laiali — tühi! Parajaid lutsukive jagus küll ja küll, aga mida polnud, see oli kartul. Kummardasin mulle väljamõõdetud ümbes kümnemeetrise lõigu pealt kartuleid üles võtma. Ajasin harjumatusest kangeksjäänud selja sirgu ja lugesin pangepõhja üle — 16 kartulipabulat. Vähevõitu on vist palju öeldud! Lõunaks saime kahe peale kolm kasti kuidagiviisi täis. Siis vuras põlluveerele punasevöödiline buss ja kartulivõtjate seltskond kogunes termosnõude ümber — kolhoos jagas suppi. Et olime kaugemalt tulijad, siis saime parajasti jagamise lõpuks kohale — väga hea, anumapõhjas leidus paksemat. Kartuli-, tangu- ja lihasupp, midagi rassolnikutaolist, maitses päris hästi, veidi soolasevõitu küll, aga mis sellest. Pärastlõuna jätkus umbes samas vaimus, kuni kella poole viieni. Siis sai põld otsa.

KEHV SAAK

Kooliõpilased lõpetasid pool tundi varem — neile rohkem kui kuus tundi töökaitse ei luba. Meie kahe päevasaagiks kujunes lõpuks „tervelt" kuus vakakasti. Kas vanemad inimesed kehvemat kartuliaastat mäletavad, ma ei tea, mina igatahes küll mitte. Ka põlluveerel kartuleid hoidlasse vedav külamees ei mäletanud. Niipalju ütles siiski, et seal künkaharjal olla ikka saaki kah. Pärast lugesid ülejäänud linlased oma kastid kokku. Tõepoolest, meist vähem olid kokku saanud ainult kaks naaberlõigul noppinud õlletehase poissi. Kümme, viisteist, isegi kakskümmend vakka oli paremate platside saak.

Suurt tulu tänavusest kartulist kolhoosile ilmselt ei tõuse. 40 kopikat maksti abilistele iga korjatud vaka eest; prii lõuna ja sõit edasi-tagasi ning seitse traktorit, mida põllul ringi sagimas nägin — odavalt selleaastane kartul „Rahva Võidus" küll ei tule. Aga parata pole miskit, ka see vähene tuleb üles võtta.

ILMUS

Voldemar Veedam

LURICH AMEERIKAS

Hind $8.00 (b) 140 lhk.

Pluss saatekulu 87 c.

posti teel tellides.

MÜÜGIL

„MEIE ELU" talituses,

938 Broadview Ave. Toronto. Ont. M4K 2R6

ARMAST ABIKAASAT JA ISA

VOLDEMAR KANA

sündinud 13. septembril 1903
surnud 1. detsembril 1981 Torontos

mälestavad vaikses leinas

META
ANNE abikaasaga
PETER perekonnaga
OMAKSED Eestis

Armastus ei väsi iialgi.

ARMAST, HEAD LAHKUNUD

VOLDEMAR KANA

sündinud 13. septembril 1903
surnud 1. detsembril 1981 Torontos

Ondsas kodus nüüd
Taevaisa juures . . .

mälestavad kurbuses
ASTA, ARVO
ja
TIINA

SÕBER

VOLLI

olid mees, kange Sa, kelle nime surm ei ajaraamatust ta kustuta.
Ega Sinu sõnad, teod need unune.

ARVED KODA ja pere

IGAVIKU TEEDELE LAHKUNUD SUURT TÖÖMEEST

SKM. VOLDEMAR KANA

Põhjatäht II järk

mälestavad leinates

EINO KURIS abikaasaga
BRUNO LINDRE abikaasaga
GUNNAR MITT abikaasaga
MILLA PEETSU
VALTER PIIGLI abikaasaga

OOTAMATULT LAHKUNUD LUGUPEETUD NAABRIT JA HEAD SÕPRA

VOLDEMAR KANA

mälestavad leinas
kaaslased perekondadega Mara Point'ilt

E. BLUMBERG
J. EINOLA
A. KARUKS
H. KUBU
I. NEGUS
L. NIIDU
O. PAJUR
R. PASS
E. PÄLLO
E. PEDE
B. ROHTLA
M. TIIK

ARMAST SKAUDIVELLE

SKM. VOLDEMAR KANA

Põhjatäht II järk

mälestab kurbuses

TORONTO KALEVI LIPKOND

ARMAST SKAUDIVENDA

SKM. VOLDEMAR KANA

Põhjatäht II järk

mälestab kurbuses

MONTREALI KALEVI LIPKOND

ARMAST

SKM. VOLDEMAR KANA

Põhjatäht II järk

mälestavad sügavas leinas

VANASKAUDID LEEGIONÄRIDE PERE

KOGU LUGUPEETUD LIIGET JA KAASAMETNIKKU

VOLDEMAR KANA

mälestab leinas

EESTI END. POL. AM. KOGU

OOTAMATULT LAHKUS MINU MEHEVEND

ERIK NIKOLAI KOMPUS

13. novembril 1981 Sydney's, Austraalia

mälestades

RAHEL OLBREI-KOMPUS

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 M. Pleasant Rd.,
Toronto, Ont. M4P 2L1
Õp. O. Puhm (pikaajalisel puhkusel)
Hooldaja õpetaja Udo Petersoo
Organist dr. Roman Toi

13. dets. Kolmas Kristuse Tulemispüha JUMALATEENISTUS kell 11. Teenib pastor E. Pähn. Laulab sopran E, Libe. Inglisk. teenistus kell 9.30, pastor E. Hahn.

13. dets. kell 4 pl. CANTATE DOMINO JÕULUKONTSERT C. Kipperi juhatusel. Orelil L. Avesson, deklameerib L. Vohu-Viksten.

20. dets. Neljas Kristuse Tulemispüha JUMALATEENISTUS kell 11. Teenib pastor U. Petersoo. Kohe pärast jumalateenistust toimub koguduse PEREKONDLIK JÕULUPUU kohvilauaga. Noored ja vanad kõik kutsutud. Inglisk. JUMALATEENISTUS kl. 9.30 pastor Wukash.

13. ja 20. dets. PIIBLITUND kl. 10, PÜHAPÄEVAKOOL kell 11.

23. dets. inglisk. KÜÜNLAVALGE JÕULUJUMALATEENISTUS kell 7.30, pastor Hutchison. Kohvilaud.

24. dets. JÕULU-JUMALATEENISTUSED kl. 3, 5 ja 7 pl.

Pastor U. Petersoo KÕNETUNNID tel. 624-6128 esmasp. ja neljap. kl. 7—9. Kantselei tunnid teisip. 6—8 ja neljap. kell 2—4. Kiriku telefon 483-5847.

EELK TORONTO VANA-ANDREASE KOGUDUS
Vana-Andreas kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.
Õp. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto M6G 3K6
Tel. 656-9240, Kirikus: 923-9172

Pühapäeval, 13. dets. Kolmas Kristuse Tulemispüha JUMALATEENISTUS kell 4 pl. PIIBLITUND eelneb jumalateenistusele algusega kell 3. Peab Usuteadusliku Instituudi kandidaat Albert Roost.

Pühapäeval, 20. dets. Neljas Kristuse Tulemispüha JUMALATEENISTUS kell 11 hommikul.

Neljapäeval, 24. dets. JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUS kl. 6 õ. Laulab koguduse segakoor. Solist Õnne Laik, ve.

Reedel, 25. dets. JÕULUPÜHA JUMALATEENISTUS kl. 12 päeval. Solist Evi Valge.

JÕULUPÜHA ingliskeelne JUMALATEENISTUS 25. dets. kell 1.30 p.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeval ja neljapäeval kl. 6—8 õ. kiriku käärkambris.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
30 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6228
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 362 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 13. detsembril kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Kõlenevad Jaan Sepp ja jutl E. Saraoja.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik, Bloor & Indian Rd.
Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478 ja 1-527-0410

Pühapäeval, 20. detsembril kell 14.30 JUMALATEENISTUS. Järgneb KOGUDUSE JÕULUPUU pühapäevakooli õpilaste ettekannetega. Nukuteater.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00—19.30 oma kodus 501 Davisville Ave., Toronto, ning iga esmaspäeval kell 13.00—19.00 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

OMA LUGUPEETUD ESIMEEST

VOLDEMAR KANA

sündinud 13. septembril 1903 Võrumaal
surnud 1. detsembril 1981 Torontos

mälestab sügavas leinas

TORONTO EESTI PÜSSI- JA PÜSTOLIKLUBI

LUGUPEETUD

VOLDEMAR KANA

mälestavad leinas

THUNDER BAY LASKURKLUBI
RICHARD, ALLAN ja ERIC SOKK, Thunder Bay
ARNOLD KAASIK, Hamilton

KAUAAEGSET HEAD TUTTAVAT

VOLDEMAR KANA

mälestavad leinas

ESTER ja KALJU KAUR
HELI ja SILVIA

„Ja öödei ole enam."

Eesti arst valvekorras

12. ja 13. detsembril
dr. R. Vanaselja 921-7777

19. ja 20. detsembril
dr. M. Leesment 481-6834

24., 25., 26. ja 27. detsembril
dr. H. Tari 922-3824

31. detsembril, 1., 2. ja 3. jaanuaril
dr. R. Pahapill 921-7777

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church,
49 Davenport Rd.
Pastor Allan Laur
141 Clark Ave. Unit #50
Thornhill, Ontario
L3T 4P4
Tel. 889-9170

Laupäeval, 12. dets. kell 6 õ. pidulik JÕULUKOOSVIIBIMINE kohvilauas ning koguduse aastapäeva tähistamine. Laulu ja muusika kava. Misjoni ohver. (Buss Eesti Kodust kl. 5.15).

Pühapäeval, 13. detsembril kell 1.15 pl. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja täiskasvanuile. Kell 2 pl. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Solist Raul Pumber

Teisipäeval, 15. dets. kell 7 õ. PALVEÕHTU.

Koguduse korraldusel väljub buss Eesti Kodust igal pühapäeval kell 1.15 pl. kirikusse Tagasisõit teenistuse lõpul.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
889 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
96 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL

Pühapäeval, 13. detsembril kell 10.15 hommikul PÜHAPÄEVAKOOL. Kell 11 Kolmas Adventpüha JUMALATEENISTUS, H. Eller ja K. Raid. Solist A. Kaups. Kell 6 õ. VÄLISMISJONI ÕHTU. Kõneleb Aafrika misjonär E. Molin. Tütarlaste trio. J. Medri.

ARMAST PEREKONNASÕPRA

VOLDEMAR KANA

leinavad

ALFRED ja KÄTE KENK
ENE HARJU

ARMAST KAASVÕITLEJAT

VOLDEMAR KANA

mälestavad

TORONTO EESTI VÕITLEJATE ÜHING
ja
KANADA EESTI VÕITLEJATE ÜHINGUTE LIIT

LUGUPEETUD JA ARMAST KLUBI LIIGET

VOLDEMAR KANA

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

ARMAST SKAUTVENDA

VOLLI KANA

mälestavad

RAUDHABEMED

1. detsembril 1981 lahkus igavikku meie kõikide sinasõber ja kaasvõitleja

VOLDEMAR KANA

mälestavad sügavas leinas ja kaastundes abikaasale, lastele ja lastelastele

ARVO OILING perekonnaga
ARNOLD KONTUS perekonnaga
JAKOB VARES perekonnaga
HERMI NIGLAS perekonnaga
AUGUST ja AIDE NÜÜD
ENDEL RUBERG
JAAK ROAND

ARMAST

ANTONIE KLEIN'I

surnud 3. detsembril 1981 Montrealis

mälestavad

FEDJA ja VEERA KANGER
AIDE MUNDI
KÄTHE PIMENOFF
META PUHVEL
ALBERT ja MARIA SOOSAAR
ERNST ja SALME TIIVEL

ARMAST

ANTONIE KLEIN'I

mälestavad

ENDEL ARRO perekonnaga
PAUL LUNIN perekonnaga
UNO VAHTRIK abikaasaga
BORIS ZEISIG abikaasaga

ARMAST SÕPRA

VOLDEMAR KANA

mälestavad kurbuses

OTTO ja ELLA RANNAMÄE

ARMAST SÕPRA

VOLDEMAR KANA

mälestab leinas

KARL RANKEN perekonnaga

LAHKUS MEIE ARMAS

ANTONIE KLEIN

mälestavad kurbuses

LAINE, FRED ja ALLAN LANGVEE
RAOUL ja SHEILA LANGVEE
DAGMAR ja EERIK KOKKER
TÕNU KOKKER perekonnaga

ARMAST

VOLDEMAR KANA

mälestavad

IVI ja VOLLY

MÄLESTAME KURBUSES

SENTA KASENURM'E

ja avaldame kaastunnet abikaasale perekonnaga

HUGO ja ARNOLD

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

VOLDEMAR KANA

mälestavad kurbuses

AKSEL ja VILMA VEEDLA

KAUAAEGSET PEREKONNA SÕPRA

ERIC PEHAP'IT

mälestab kurbuses

ADJA TOOM

KAUAAEGSET ARMAST SÕPRA

VOLDEMAR KANA

mälestavad kurbuses

JOHAN ja ANITA KERSTEN

LUGUPEETUD KOLLEEGI

ARCH. DIPL. INS. **ERICH ILMAS'T**

mälestab

VIKTOR TRETJAKEWITSCH

LAHKUS IGAVIKKU KAAS-LASKESPORTLANE

VOLDEMAR KANA

surnud 1. detsembril 1981

mälestavad leinas ja kaastundes abikaasale perekonnaga

TORONTO EESTI ÕNGITSEJATE ja JAHIMEESTE SELTSI JUHATUS ja LIIKMESKOND

ARMAST VILISTLAST

LEO OSTRAT'I

sündinud 12. juulil 1903 Eestis
surnud 18. novembril 1981 Stokholmis

mälestab leinas

KORPORATSIOON VIRONIA

ARMAST

SKM. **VOLDEMAR KANA**

Põhjatäht II järk

mälestavad leinas

EESTI SKAUTIDE MALEV KANADAS
EESTI SKAUTMASTERITE KOGU KANADA KOONDIS

Südamlik tänu kõigile, kes meie unustamata armsa abikaasa, isa ja vanaisa

JOHANNES ERICH ILMAS'e

kirstupanekust ja matusetalitusest nii rohkearvuliselt osa võtsid ja tema viimsele teekonnale saatmist rohkete lilledega kaunistasid. Eriline tänu õpetaja A. Taul'ile südamliku kõne ja troosti eest, organist L. Pilt'ile, US Raimla lipuvalvele ja järelhüüde eest US Raimla esimehe J. Oinus'ele. Siiras tänu hr. A. Rätsep'ale, kes oma järelhüüdes asetas lahkunule kaasa kodumaa mulda.

ABIKAASA ja TÜTAR perekonnaga

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1002
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalve

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused, tentamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele
Eesti Sihtkapital Kanadas
kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

VARRAK JUTULEHT
SÜGIS 1980 — VARAKEVAD 1981 — SUDASUVI 1981 — HILISSÜGIS 1981
Hind à $5.00
Postiga tellides saatekulu 55 c.
müügil „Meie Elu" talituses
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepaäri
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251
PRILLID
parimas kvaliteedis
ja ka igas hinnaklassis
„CONTACT LENSES" soodsate hindadega
Käekellade müük ja parandused kohapeal

ELEKTRIK
Sisseseaded, uuendused ja parandused elumajades või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190 • Lic. E1044

H K INSURANCE AGENCY LTD
23 Westmore Drive
Suite 200
Rexdale, Ontario M9V 3Y7
Tel. 745-4622

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Hellstada tel. 489-8811 • 489-8002

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid
958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)
EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
PLASTIK-
PÕRANDARIIDEID,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO
POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES: 376 College St., 767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris ... 484 Queen St. W.
Balint Book Store ... 246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talituses ... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen ... 141 Danforth Ave.
Finn Home Bakery ... 281 Danforth Ave.
THUNDER BAY
Finnish Book Store ... 168 S. Algoma St.
SUDBURY
Wolfe's Bookstore ... 133—135 Durham St. E.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. —
„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $34.00, 6 k. $18.00, 3 k. $13.00; USA-sse — 1 a. $37.00, 6 k. $20.00, 3 k. $14.00; Ülemeremaadesse — 1 a. $42.00, 6 k. $21.00, 3 k. $14.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kiri- ja lennupostilisa USA-sse: 1 a. $16.50, 6 k. $8.25. Lennupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $32.75, 6 k. $16.40.
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada
„MEIE ELU" TALITUS

Tellimiskupong:
Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.
Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).
Nimi: .....
Postiaadress: .....
Kuupäev .....
.....
(Allkiri)

META PRUUL

IN MEMORIAM

Kolmapäeval, 18. novembril lahkus ootamatult elavate kirjast populaarne sopran, koorijuht ja helilooja Meta Pruul.

Kadunu tegi läbi viimastel kuudel kaks rasket jalaveresoonte operatsiooni ja oli selle järele niivõrd paranenud, et võis asuda tagasi oma koorijuhi ülesannete ja oma igapäevaste kohustuste täitmisele. Ootamatu surm tuli südametromboosi tagajärjel.

Meta Rosalie Pruul, neiupõlve nimega Weinmann, sündis 14. detsembril 1912. a. Tännasilma vallas Viljandimaal taluperemehe tütrena. Ta lõpetas Viljandi Haridusseltsi Gümnaasiumi, Kehtna Kõrgema Kodumajandus Kooli ja Tallinna Pedagoogiumi. Muusika ning laulu armastajana astus ta 1938. a. Tallinna Konservatooriumi, mida lõpetas helikunstniku diplomiga 1942 a.

Ta abiellus 1937 a. helikunstnik August Pruuliga, millisest abielust on sündinud tütar Vaike ja poeg Hendrik.

Laiema avalikkuse ette lauljana astus kadunu esmakordselt 1937 a., esinedes Stokholmi raadioringhäälingus eesti lauludega.

Konservatooriumi lõpetamise järele tegutses kadunu Viljandis algkooli õpetajana ning koorijuhina ja esines ilmalikkudel ja kiriklikkudel kontsertidel.

1944. a. lahkus Pruulide perekond kodumaalt, siirdudes põgenikuna Saksamaale, kus kadunu arendas intensiivset tegevust eesti laulu populariseerimisel, esinedes raadiosaateis ja andes kontserte, millega lõi endale üldtuntud nime solistina.

Aastal 1949 asus perekond ümber Austraaliasse ja lõi endale kodu Adelaide'i lähedal olevas Gawleri väikelinnas, hiljem soetades endale elamu ka Adelaide'is.

Austraalias jatkas kadunu oma muusikalist tegevust, esinedes raadios eesti heliloominguga ja lauldes lugematuid kordi solistina kontsertidel Adelaide'i kõrval ka teistes selle mandri keskustes. Tal oli meeldiv, puhas, kõlarikas ja kõrgelt koolitatud hääl ja ta ettekanded paelusid nüansirohke tundekülluse ja lauldava meisterliku interpretatsiooni poolest. Ta tegutses ka laulupedagoogina, olles muusikaõpetajaks Vermonti tehnilises tütarlaste gümnaasiumis ja lavastades oma õpilastega peaaegu igal aastal ühe ooperi.

Kuninganna Elisabeth II külaskäigu puhul korraldatud vabaõhu kontserdil 1963 a. juhatas ta triumfaalse eduga kolmetuhandelist õpilaste koori.

Kadunu viimaste aastate lemmiktegevuseks oli AES Naiskoor „Ilo" juhtimine, millisele kõrgetasemelisele koorile ta elas kogu oma südamega kaasa. Tema teiseks lemmiktegevuseks sel eluperioodil oli helilooming. Ilmutades erakordseid andeid heliloojana, ta komponeeris palju kütkestavaid, meloodilisi viise, mis on talletatud kahes noodikogus, mida ta andis välja koos abikaasaga ja mis sisaldavad kumbagi loomingut, ja ühes isesetsivas kogus. Neiks kogudeks on „Meta ja August Pruuli a capella laule nais-, mees- ja segakoorile", „Meta ja August Pruul. Laule kõrgele häälele klaverisaatel" ja „Salme Ekbaum ja Meta Pruul laulus ja luules".

Kadunu oli lahke, sõbralik, sarmikas ja abivalmis inimene, kes omas tervet, optimistlikku eluhoiakut ja kelle sarnaseid on vähe. Oma teenete eest valiti ta 1977 a. Adelaide'i Eesti Seltsi auliikmeks. Ta oli kõige muu kõrval ka andekas luuletaja. Osa ta viise on loodud ta enda sõnadele.

Kadunu oli haruldaselt andekas ja mitmekülgne inimene. Oma paljude vaimsete omaduste kõrval oli ta eeskujulik perenaine ja suurepärane kulinaar. Habras ja kleenuke, nagu ta oli, töötas ta energiliselt ja asjatundlikult oma Gawleri majapidamises, kuhu kuulusid kanala, mesila, köögiviljaaed, mandlipuude istandus ja viljapuuaed, ja kus ta hoole all olid eriti aedvilja peenrad ja kanad. Väremalt isegi lehm.

☆

Kadunu matusetalitus toimus laupäeval, 21. novembril St. Stepheni kirikus. Teenis õpetaja J. Aarik ja orelit mängis lahkunu abikaasa August Pruul. Matuseteenistusest võtsid osa AES Naiskoor „Ilo" ja AES Meeskoor. Naiskoori juhatas August Pruul ja meeskoori Lembit Härm. Ühiselt koorid kandsid ette August Pruuli juhatusel A. Topmani „Requiemi".

Kadunu tuhastamine leidis aset Centennial pargi krematooriumis. Nagu kirikuski, nii ka krematooriumi kabelis seisis kirstu juures Naiskoor „Ilo" juhatusliikmete auvalve leinalooris lipuga. Oli palju südamest tulevaid järelhüüdeid. A.E.S. esimees H. Lomp asetas kirstule loorberipärja rahvusvärvides lintidega. Orelit mängis August Pruul.

Kremeerimisele järgnes koosviibimine Eesti Majas, kus oli hulk sõnavõtte ja kus August Pruul jutustas lähemate tõnadega oma lahkunud elukaaslasest, nende ühisest muusikalisest tegevusest ja sellest, mida tähendas talle Meta, kellega ta oli kõndinud ühist eluteed 44 aastat.

Kadunule ja ta loomingule oli pühendatud Adelaide'i etnilise raadio pooletunniline saade esmaspäeval, 23. novembril, mida korraldas eesti saadete koordinaator Valdek Kangur.

Kadunut jäid leinama abikaasa August Pruuli kõrval tütar dr. Vaike Pruul-Walton kahe lapsega ja poeg dr. Hendrik Pruul kanadlannast abikaasa Margaret Annega, kes on Naiskoor „Ilo" liige, ja nende tütrega, ja sugulased Eestis ja mujal maailmas. Samuti ka rohkearvulised sõbrad ning kaastöölised nii siin mandril kui ka üle maailma, eriti aga Adelaide'is.

L. TRETT

Eesti viikinglased Miamis 1946. a. All — „Inand", „Brill" ja „Linda" Miami sadamas.

LINDEN
REAL ESTATE LTD., Realtor
HEINO PÄRNSALU
Real Estate Broker
469-5118

KUHU MINNA?

☆ Kuni 30. dets. Ira Matweuse maalide näitus Yorkville'i Library, 22 Yorkville Ave.

☆ Neljap., 10. dets. kell 7.30 õ. Tartu College'is kõnekoosolek „Kodu-Eesti muusika Nõukogude surve all" — Arvo Pärt.

☆ Reedel, 11. detsembril Akadeemilise Kodu korraldusel Capricornus Tartu College'is kell 8 õ.

☆ Laup., 12. detsembril puhkekodu „Ehatare" avamine ja E. Abistamiskomitee Kanadas 30 a. juubeli tähistamine 40 Old Kingston Rd., kell 1 pl.

☆ Pühap., 13. detsembril T.E.S. Täienduskooli korraldusel Kooli Jõulupuu Eesti Majas kell 2 pl.

☆ Pühap., 13. dets. Cantate Domino jõulukontsert Peetri kirikus algusega kl. 4 pl.

☆ Pühap., 13. dets. Välismisjoni jõuluõhtu Baptisti kirikus algusega kl. 6 õ.

☆ Pühap, 20. detsembril E. Vabakogudus Torontos neljanda adventpüha jumalateenistus ja jõulukoosviibimine kirikus, 562 Jones Ave. kell 11 hom.

☆ Neljap., 31. dets. Eesti Maja uueaasta ball.

EESTI „VIIKINGITE" 35. AASTAPÄEV

Miamis elab enamik 35 aastat tagasi väikeste, vanade kalapaatidega Rootsist tulnud ookeani vallutajat. Nüüd nad tähistasid ühise koosviibimisega oma hulljulget ettevõtet, vabale USA pinnale saabumist ja elasid vaimus jälle üle neid kaugeid mälestusi.

Esimesena tegid sellise reisi vennad Ahto ja Kõu Walter väikesel 28 jala suurusel purjepaadil, jõudes Ameerikasse 1. aug. 1930. See reis oli — et ookeani vallutada.

1944 aastal, kui meie kodumaa vallutati venelaste poolt, paljud meist põgenesid Rootsi. Seal vene agendid püüdsid teha kõik, et neid tagasi saata Eestisse, sellepärast oli kartus Rootsi jääda ja paljud meie põgenikest unistasid pääseda vabasse maailma — Ameerikasse.

Ja nii oli esimese paadiga jälle kapten Kõu Walter ühes abikaasa ja nende kolme tütrega ookeani vallutamas. See reis toimus 45 jalasel paadil ja kestis neli ja pool kuud. Ameerika ja Miami saavutati 22. nov. 1945. See reis oli — et pääseda vabasse maailma.

Teise paadina jõudis Norfolk Virginiasse „Erma", olles Rootsist teel 126 päeva, 15. dets. 1945. Tema pardal oli ka Paul Reinholm, kes hiljem asus Miamisse elama.

Augustis 1946 jõudis Miami sadamasse „Inanda". Kapten Feliks Tandre, Voldemar Kalpus, Donald Koppel, Arnold Kägu, Ferdinand Pihel, Voldemar Sarik abikaasadega, Hugo Orumaa, Lembit Vitsur ja kuue aastane Eha Kägu. Paat oli teel 84 päeva.

Järgnes „Brill" 27. sept. 1946 olles teel 71 päeva. Kapten Arnold Tamm. Kaassõitjad: John Madison, August Pirts abikaasadega, Oskar Linder, Vladimir Vilbas ja kolme aastane Veeno Madison.

27. sept. 1946 jõudis Miami sadamasse „Linda" olles teel 83 päeva. Kapten oli Valter Rull, temaga paadis Mihael Koddu, Karin Pärna, Jaan Tamm, Voldemar Talts ja kolm venda Liinid, Osvald, Alfred ja Erni.

„Brill" oli sellises halvas olukorras, et vajus sadamas põhja, kuid tõsteti üles, viidi kaugemale merele ja lasti seal pidulikult põhja.

Aasta möödudes jõudis 1. okt. Miami sadamasse „Ducan" olles teel 83 päeva. Kapten oli Leonard Veski, temaga koos abikaasa ja kaks 18 ja 5-e kuust poega. Kaasas olid Henrich Redik ja Elmar Kalme abikaasadega.

Viimase paadina saabus Miamisse 21. jaan. 1949 „Eva" olles teel neli kuud. Saabusid Eevald Evola abikaasaga, Hermi Betaskov poja Peetriga, Evi Landov, Heino Kiremia ja Rudolf Vooder.

Hulljulged ookeani vallutajad mõtlevad nüüd, 35 aasta möödudes, tagasi oma reisidele. Võideldes tormitseva ookeaniga, kannatades teel nälga ja janu ning riskides igal silmapilgul oma ja laste eluga, et saavutada siiski oma ihaldava kauge ranna, vaba Ameerika. Neid kõiki ootasid ees raskused Ühendriikide elamisloa saamisega, mida takistasid vastavad immigratsiooni seadused. Asi lahenes siiski president Harry Trumani korraldusel põgenikele soodsalt ja nad said USA elamisloa.

Mõteldes kõigele sellele tagasi, veedeti meeldejääv koosviibimine Miami Eesti Majas, külaliste ja sõprade seltsis. Külaliste hulgas oli „Miami Heraldi" kirjasaatja Elinor artikleid ajalehe veergudel ookeani vallutajatest. Õpetaja Helmut Rüdmik pidas südamliku kõne ja mälestas Hart, kelle sulest on ilmunud rida tas neid „viikingeid", kes meist surma läbi lahkunud on. Anadie Allik, Saimi Vilbas ja Karl Karrolin kaunistasid õhtut meeldejäävate lauludega Erich Alliku klaveri saatel.

Loodame kõik jälle koos olla 40 aasta juubelil ja pühitseda koos Eesti hulljulgete viikingitega".

M.S.

MÕTTESÄHVATUSI

Intelligentsed on kõrgemaks riigiametnikuks kõlbamatud, kuna nad mõnikord ise usuvad, mida nad räägivad.

☆

Diplomaatia on vanuselt teine elukutse maailmas, kuid sama ebamoraalne kui kõige vanem elukutse.

☆

Ebausk on ainult siis veenev, kui mõni ametnik oma 13. kuupalgast loobub.

☆

Utopist näeb paradiisi, realist näeb paradiisi ja madu.

☆

Armastus on nagu ooper: Kõige ilusam osa on avamäng.

☆

Täis kõht pole vabanduseks tühjale peale.

☆

Raha haiseb ainult teiste taskutes.

Kogunud NIHITS

Nihitsa veste

VÄGEVAD RAHVUSLASED

Meid oli koos cirka paarkümmend soome-ugri nägu. Istusime kõrtsileti ees pukkidel nagu päästukesed traadil ja katsusime omal jõul lahendada alkoholismi probleemi sel teel, et seda hävitasime.

Nagu taolistel puhkudel kenaks kombeks, läks enamus taate pärast iga tühjendatud klaasi üha enam väge täis. Enamuses kõik endised Aadu sõjasulased, kel oli ühtteist pajatada kas metsavendluse, rinde või sõjavangistuse päevilt. Üks mees oli küll alamväelise aukraadis, aga oli juhtinud pataljoni. Teine sõitnud nagu turist vaenlase tanki turjal Rohuküla sadamasse. Seal tulistanud allveelaeva tanki põlema ja võtnud ratsaniku oma pardale. Ja kolmas oli saanud Saksa Risti Kullas ainult seetõttu et vasak rinnapool olnud riste, rahasid ja medaleid nii täis, et polnud paika vägevat aumärki kinnitada. Saadud aumärki kanti teatavasti teisel pool. Seal, kus veel ruumi oli. Vähesed erandid välja arvatud, oli iga mees nii kange eestlane, et anna või sealsamas tagantjärele Vabadusrist rinda.

Säilitanud mõnevõrra kaine mõtlemise, otsustasin niiöelda huumori mõttes proovida kui vägevad vennad siin koos on. Kõhatasin hääle pühtaks ja tegin teatavaks, et Tukkulmi linnas tegutseb üks selts meie vangistatud vabadusvõitlejate abistamisega. Et oleme mehed ja paneme omalt poolt ka mõne marga. Kõigil kõhud hüva rooga ja magusaid viinasid täis, eks siis võiks mõelda ka neile, kes oleksid tänulikud toore sibula eest.

Esimene kange mees ulatas mulle tuhandemargase ja ütles:

„Võta minu poolt ka mark. Peenemat raha mul pole."

Loomulikult ei saanud ma nii suurt raha vahetada. Pealegi nägin seda elus esmakordselt.

Teine tegi korraga näo pähe, just nagu oleks tal teatud asjaga väga kiire. Ähkis ja nihutas ennast pukil ja kuulutas:

„Palun väga vabandada. Aga mul on järsku sees 3000 atmosfääri survet. Pean kiiresti minema."

Ta läks ja võttis omale arvatavasti teise elukoha paigas, kus ka Ameerikamaa president jalgsi käib. Meie hulka ta enam ei tulnud.

„Mul pole prille kaasas", vabandas kolmas.

„Kuidas sa oma kalja maksad?" küsisin.

„Käsikaudu."

„Eks anna ka nüüd käsikaudu."

„Järsku tuleb margase asemel kaks. Kes neid oskab pimedast peast eraldada."

Jätsin ta rahule.

Ja nii kulges asi samas vaimus. Üks kartis leerivenna pärast kodumaal, teine tahtis kodumaale sõita, kolmas kavalam seletas, et ta ei tegele poliitikaga.

„Karitatiivne värk pole poliitika", seletasin

„Ei või kunagi teada. Järsku saavad peninukid teada, et olen poliitvangidele annetanud. Mul käis onupoeg külas. Va kena ja lahke meesterahvas. Järsku pistavad toreda sugulase pokri."

Sõgedatega pole mõtet vaielda. Aga hoolimata kõigist sain 11 marka ja kaheksateistkümmend penni kokku. Pakiks on sellest vähe, aga ehk mõni teine korjab paremate tulemustega.

Huvi pärast küsisin kõrtsimehelt, et kui suur meie seltskonna arve praegu on.

„Umbes seitsesada marka", vastas kõrtsmik. „Aga kell on alles üheksa."

Seega võis arvestada umbes tuhande margaga. Aga eks selle eest sai hävitatud ka suuremal hulgal magusaid viinasid, millest teatavasti üks õnnetu elu tuleb.

SOOJAVEEKÜTTED
☆ Uued ja parandamine ☆ ÕLI ja GAASI AHJUDE vahetamine
☆ Kasutage riiklikku toetust. Igasugused kütteseadmete parandused.
☆ Mõõdukad hinnad, oskustega töömehed.
ROLAND KULLIK tel. (416) 275-1280

Nüüd müügil
„ESTONIAN GIRLS 1982
SEINA KALENDER"
Ilus jõulukink mis kestab terve aasta läbi. Koos Kanada, Ühendriikide + Eesti pühadega. Nüüd müügil: Abistamiskomitee Eesti Majas, Meie Elu talitus, Pokos, Rooneem's, Design Products ja Finn Home Bakery.

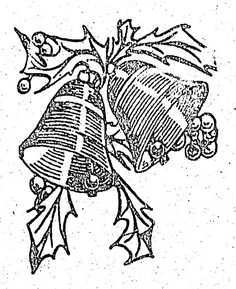

HELIPLAADID
ALANDATUD
HINDADEGA

LP	#3402 VINDILISED VIISID (Kopvillem)	$4.00
LP	#3403 N. Põld NAAN PÕLD LAULAB	4.00
LP	#3406 H. Verder SÕDURILAULUD	4.00
LP	#3407 N. Põld JÕULULAULUD	4.00
LP	#3408 E. Loo KÜLASIMMAN	4.00
LP	#3409 N. Põld PÕHJAMAA LAPSED	4.00
LP	#3411 I Patrason—N. Põld ENCHANTING ESTONIA	4.00
LP	#3412 H. Liiv & E. Loo TANTSUTAKTIS	4.00
LP	#3413 N. Põld MUREMAA	4.00
LP	#3414 R. Andre ME TÕUSEME JÄLLE	4.00
LP	#3415 A. Raudsepp ON AEG ANTUD LAULDA	4.00
LP	#3417 E. Loo RAHA PANEB RATTAD KÄIMA	4.00
LP	#3419 EBATRUUDUS	4.00
LP	#3420-Dr. H. Tari „MIND ÄRA UNUSTA"	4.00
LP	#0026 TALLINNA LAINEIL II	4.00
LP	#1003 Kaljo & Tarmo SÄDEMED	4.00
LP	#1001 Heli neli TEEME POPPI	4.00
LP	# 305 VÕLUVAID VIISE VIISIMAALT	4.00
LP	# 73 (3) (laste) JÕULULAULUD	2.00
LP	# 72 (2) (laste) KEVAD JA SUVELAULUD	2.00
	20912 E. Marge THE DIARY OF MY LIFE	2.00

211—507 VÄIKESED HELIPLAADID 50 c.
Meeskvartett — HELIVELID
J. Kuusk — MULT ÄRA KÜSI
J. Kuusk — KODUKOTUS
I. Patarson — UNISTADES KODUMAAST

Müügil „MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6